ISSN 1725-2415

Επίσημη Εφημερίδα

C 269

46ο έτος

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

8 Νοεμβρίου 2003

Έκδοση στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

Ανακοίνωση αριθ. | Περιεχόμενα | Σελίδα

I *Ανακοινώσεις*

Επιτροπή

2003/C 269/01 Ισοτιμίες του ευρώ 1

2003/C 269/02 Κρατική ενισχύση — Γαλλία — Ενίσχυση C 58/03 (ex NN 70/03) — Ενίσχυση υπέρ της Alstom — Πρόσκληση για υποβολή παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 88, παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ (1) 2

2003/C 269/03 Κρατική ενισχύση — Γαλλία — Ενίσχυση C 58/03 (πρώην NN 70/03) — Ενισχύσεις της Γαλλίας υπέρ του ομίλου Alstom — Πρόσκληση για υποβολή παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 88, παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ 15

2003/C 269/04 Έγκριση των κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ — Περιπτώσεις όπου η Επιτροπή δεν προβάλλει αντίρρηση 21

2003/C 269/05 Έγκριση των κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ — Περιπτώσεις όπου η Επιτροπή δεν προβάλλει αντίρρηση (1) 22

2003/C 269/06 Πληροφορίες που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη για τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του κανονισμού της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 70/2001, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (1) 24

2003/C 269/07 Πληροφορίες που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη για τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 της Επιτροπής της 12ης Ιανουαρίου 2001 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις για επαγγελματική εκπαίδευση (1) 26

2003/C 269/08 Τελική έκθεση του συμβούλου ακροάσεων στην υπόθεση COMP/C2/37.398 — UEFA Champions League [σύμφωνα με το άρθρο 15 της απόφασης (2001/462/ΕΚ, ΕΚΑΧ) της Επιτροπής, της 23ης Μαΐου 2001, σχετικά με τα καθήκοντα του συμβούλου ακροάσεων σε ορισμένες διαδικασίες ανταγωνισμού (ΕΕ L 162 της 19.6.2001, σ. 21)] (1) 29

EL

(1) Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

(Συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

Ανακοίνωση αριθ.	Περιεχόμενα (συνέχεια)	Σελίδα
2003/C 269/09	Γνώμη της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τον έλεγχο των συγκέντρωσεων που εκδόθηκε κατά την 114η συνεδρίασή της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 14 Απριλίου 2003 σχετικά με σχέδιο απόφασης για την υπόθεση COMP/M.2861 — Siemens/Drägerwerк/JV [1]	30
2003/C 269/10	Τελικής έκθεσης του συμβούλου ακροάσεων στην υπόθεση COMP/M.2861 — Siemens/Drägerwerk/JV [σύμφωνα με το άρθρο 15 της απόφασης της Επιτροπής 2001/462/ΕΚ, ΕΚΑΧ για τα καθήκοντα του συμβούλου ακροάσεων σε ορισμένες διαδικασίες ανταγωνισμού (ΕΕ L 162 της 19.6.2001, σ. 21)] [1]	31
	Διορθωτικά	
2003/C 269/11	Διορθωτικό στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων — Ολοκληρωμένο πρόγραμμα επαναπατρισμού για τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη CARDS 2003 — EuropeAid/117165/C/G/BA (ΕΕ C 206 της 2.9.2003)	32
2003/C 269/12	Διορθωτικό στην προηγούμενη κοινοποίηση συγκέντρωσης (Υπόθεση COMP/M.3283 — Ferroser/Teris/Ecocat) — Υπόθεση υποψήφια για απλοποιημένη διαδικασία (ΕΕ C 261 της 30.10.2003)	32

EL

[1] Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

I

(Ανακοινώσεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ισοτιμίες του ευρώ [1]

7 Νοεμβρίου 2003

(2003/C 269/01)

1 ευρώ =

	Νομισματική μονάδα	Ισοτιμία		Νομισματική μονάδα	Ισοτιμία
USD	δολάριο ΗΠΑ	1,1424	LVL	λετονικό λατ	0,6398
JPY	ιαπωνικό γιεν	125,82	MTL	μαλτέζικη λίρα	0,4259
DKK	δανική κορόνα	7,4347	PLN	πολωνικό ζλότι	4,593
GBP	λίρα στερλίνα	0,6871	ROL	ρουμανικό λέι	39 711
SEK	σουηδική κορόνα	8,969	SIT	σλοβενικό τόλαρ	235,95
CHF	ελβετικό φράγκο	1,5702	SKK	σλοβακική κορόνα	41,24
ISK	ισλανδική κορόνα	87,81	TRL	τουρκική λίρα	1 718 360
NOK	νορβηγική κορόνα	8,234	AUD	αυστραλιανό δολάριο	1,6147
BGN	βουλγαρικό λεβ	1,9464	CAD	καναδικό δολάριο	1,5203
CYP	κυπριακή λίρα	0,58261	HKD	δολάριο Χονγκ Κονγκ	8,8758
CZK	τσεχική κορόνα	31,885	NZD	νεοζηλανδικό δολάριο	1,8588
EEK	εσθονική κορόνα	15,6466	SGD	δολάριο Σιγκαπούρης	1,989
HUF	ουγγρικό φιορίνι	257,70	KRW	νοτιοκορεατικό γουόν	1 347,00
LTL	λιθουανικό λίτας	3,4533	ZAR	νοτιοαφρικανικό ραντ	8,0377

[1] *Πηγή:* Ισοτιμίες αναφοράς που δημοσιεύονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ — ΓΑΛΛΙΑ

Ενίσχυση C 58/03 (ex NN 70/03) — Ενίσχυση υπέρ της Alstom

Πρόσκληση για υποβολή παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 88, παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ

(2003/C 269/02)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Με επιστολή της 17ης Σεπτεμβρίου 2003 που αναδημοσιεύεται στην αυθεντική γλώσσα του κειμένου της επιστολής στις σελίδες που ακολουθούν την παρούσα περίληψη, η Επιτροπή κοινοποίησε στη Γαλλία την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88, παράγραφος 2, της συνθήκης ΕΚ σχετικά με την προαναφερθείσα ενίσχυση.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί των ενισχύσεων για τις οποίες η Επιτροπή κινεί τη διαδικασία μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας περίληψης και της επιστολής που ακολουθεί, στην ακόλουθη διεύθυνση:

European Commission
Directorate-General for Competition
Directorate H
B-1049 Brussels
Φαξ (32-2) 296 95 79

Οι παρατηρήσεις αυτές θα κοινοποιηθούν στη Γαλλία. Το απόρρητο της ταυτότητας του ενδιαφερόμενου μέρους που υποβάλει τις παρατηρήσεις μπορεί να ζητηθεί γραπτώς, με μνεία των σχετικών λόγων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Τον Ιούλιο του 2003, η Επιτροπή ζήτησε από τη Γαλλία πληροφορίες σχετικά με την προσφορά που η εταιρεία επενδύσεων χαρτοφυλακίου του πυρηνικού τομέα Areva είχε υποβάλει για το τμήμα μεταγωγής και διανομής (T & D) της εταιρείας Alstom. Με βάση πληροφορίες που δημοσιεύτηκαν στον τύπο, μπορούσε να συμπεράνει κανείς ότι η εν λόγω προσφορά ήταν μόνο ένα στοιχείο δέσμης μέτρων προς όφελος του ομίλου Alstom. Η Γαλλία διέθεσε σχετικό υπόμνημα στις 8 Αυγούστου 2003, καθώς και κάποια επιπλέον έγγραφα στις 14 Αυγούστου. Στις 27 Αυγούστου 2003, η Επιτροπή ενημέρωσε τη Γαλλία ότι σκεπτόταν να κάνει χρήση των δυνατοτήτων που προβλέπονται στο άρθρο 11 του κανονισμού αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου (διαταγή αναστολής) προκειμένου για μερικά από τα μέτρα που είχε γνωστοποιήσει η Γαλλία. Στις 28 Αυγούστου 2003, η Επιτροπή ζήτησε πληροφορίες για σειρά μέτρων τα οποία δεν περιλαμβάνονταν στην κοινοποιηθείσα από τη Γαλλία δέσμη. Η Γαλλία παρέσχε τις παρατηρήσεις της σχετικά στις 4 Σεπτεμβρίου 2003.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η επιχείρηση

Ο όμιλος Alstom συστήθηκε το 1989 υπό την επωνυμία «GEC Alstom NV». Στις 22 Ιουνίου 1998, ιδρύθηκε η Alstom SA, της οποίας οι μετοχές αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στα χρηματιστήρια του Παρισιού, του Λονδίνου και της Νέας Υόρκης. Σήμερα, στον βιομηχανικό όμιλο Alstom SA ανήκει κατά κυριότητα το 100 % της Alstom Holdings, η οποία με τη σειρά της ελέγχει τέσσερις εταιρείες (Alstom Power Holdings, Alstom T & D, Alstom Transport SA και Chantiers de l'Atlantique), καθώς και αρκετές περιφερειακές εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου. Κατά το οικονομικό έτος 2002/2003, ο ετήσιος κύκλος εργασιών του ομίλου Alstom ανήλθε σε 21 δισεκατομμύρια ευρώ περίπου, ενώ το προσωπικό του ήταν της τάξεως των 110 000 εργαζομένων σε 70 χώρες (εκ των οποίων οι 62 000 στην Ευρώπη). Οι τέσσερις βασικές εταιρείες του ομίλου Alstom δραστηριοποιούνταν στους εξής κλάδους: «Ενέργεια», «Μεταγωγή και Διανομή», «Μεταφορές» και «Θαλάσσιες δραστηριότητες».

Τα πρόσφατα προβλήματα της Alstom οφείλονται σε πλειάδα λόγων: Η Alstom έχει πληγεί από τη γενική επιβράδυνση της οικονομίας μετά τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου 2001, καθώς και από την απελευθέρωση ορισμένων αγορών (ηλεκτρισμού και σιδηροδρομικών μεταφορών). Δυσμενείς συνέπειες για τη χρηματοοικονομική κατάσταση του ομίλου είχαν επίσης τα τεχνικά προβλήματα που παρατηρήθηκαν σε σχέση με αεριοστροβίλους που ο όμιλος αγόρασε από τον ελβετοσουηδικό βιομηχανικό όμιλο ABB, τα προβλήματα που προέκυψαν σε σχέση με τρένα τα οποία πουλήθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και η διακοπή των παραγγελιών για κρουαζιερόπλοια.

Τον Μάρτιο του 2002, αποφασίστηκε η υλοποίηση ενός πρώτου σχεδίου αναδιάρθρωσης (υπό τον τίτλο «Αποκατάσταση της αξίας»), το οποίο όμως εφαρμόστηκε μόνο εν μέρει. Ένα περισσότερο φιλόδοξο σχέδιο αναδιάρθρωσης αποφασίστηκε τον Μάρτιο του 2003. Η εφαρμογή του προβλέπεται να διαρκέσει μέχρι το 2005/2006. Το εν λόγω σχέδιο προβλέπει τέσσερις κατηγορίες μέτρων: α) εστίαση στις κύριες δραστηριότητες (ενέργεια και μεταφορές)· β) αναδιοργάνωση κλάδων· γ) μείωση των συνολικών εξόδων· και δ) μέτρα χρηματοοικονομικού χαρακτήρα.

Τα μέτρα

Με σκοπό τη χρηματοδότηση της αναδιάρθρωσης και τη συγκρότηση επαρκούς κεφαλαιακής βάσης, το γαλλικό Δημόσιο, η Alstom και τρεις μεγάλες γαλλικές τράπεζες συμφώνησαν στις 2 Αυγούστου 2003 επί μιας δέσμης χρηματοοικονομικών μέτρων, που περιλαμβάνει μέτρα τα οποία θα πρέπει να ληφθούν από την ίδια την Alstom, από το Δημόσιο και από μια μεγάλη ομάδα τραπεζών:

— Μέτρο (1): αύξηση κεφαλαίου κατά 0,6 δισεκατ. EUR (εκ των οποίων τα 0,3 δισεκατ. EUR αποτελεί εισφορά του Δημοσίου)·

— Μέτρο (2): βραχυπρόθεσμη ρευστότητα ύψους 0,6 δισεκατ. EUR (εκ των οποίων τα 0,3 δισεκατ. EUR αποτελεί εισφορά του Δημοσίου)·

— Μέτρο (3): εγγυήσεις ύψους 3,5 δισεκατ. EUR (εκ των οποίων το 65 % τελεί υπό αντεγγύηση του Δημοσίου) για την εκτέλεση συμβάσεων·

— Μέτρο (4): υποτελές δάνειο ύψους 1,2 δισεκατ. EUR (εκ των οποίων τα 0,2 δισεκατ. EUR αποτελεί εισφορά του Δημοσίου).

Ακόμη, η δέσμη περιλαμβάνει την έκδοση υποχρεωτικώς μετατρέψιμων ομολογιών ύψους 1 δισεκατ. EUR, χωρίς κρατική συμμετοχή. Κατά τη Γαλλία, το σύνολο της δέσμης αντιστοιχεί στο ποσό των 6,9 δισεκατ. EUR. Το γαλλικό Δημόσιο θα καταστεί ο μεγαλύτερος μέτοχος της Alstom (31,5 %).

Επιπλέον, η συμφωνία προβλέπει τα εξής:

— Μέτρο (5): Η Γαλλία, ως μέτοχος της εταιρείας επενδύσεων χαρτοφυλακίου του πυρηνικού τομέα Areva, έχει παράσχει την έγκρισή της για την πρόταση του διοικητικού συμβουλίου της Areva σχετικά με την υποβολή προσφοράς για την εξαγορά της μονάδας «Μεταγωγής και Διανομής» («T & D»), η οποία φέρεται να είναι αξίας 1 δισεκατομμυρίου EUR.

Εξάλλου, η Επιτροπή έχει πληροφορηθεί τα ακόλουθα μέτρα, τα οποία δεν περιλαμβάνονταν στην κοινοποίηση:

— Μέτρο (6): Σύμφωνα με έναν καταγγέλλοντα, η Γαλλία φέρεται να έχει επίσης παράσχει εγγύηση για την πώληση μιας μονάδας παραγωγής ηλεκτρισμού στο Μπαχρέιν.

— Μέτρο (7): Σύμφωνα με πληροφορίες που δημοσιεύτηκαν στον τύπο, η επιχείρηση κοινής ωφέλειας Gaz de France (GdF) έχει υπογράψει επιστολή δήλωσης προθέσεων προκειμένου να αγοράσει από την Alstom ένα ή δύο δεξαμενόπλοια μεταφοράς υγροποιημένου φυσικού αερίου, συναλλαγή για την οποία υποστηρίζεται ότι προσπορίζει πλεονέκτημα στην Alstom.

— Μέτρο (8): Σύμφωνα με πληροφορίες που δημοσιεύτηκαν στον τύπο, η Sea France, μία εταιρεία που εκτελεί μεταφορές στη Μάγχη και ανήκει κατά κυριότητα στην κρατική επιχείρηση σιδηροδρόμων της Γαλλίας, έχει παραγγείλει από την Alstom ένα οχηματαγωγό πορθμείο, παραγγελία για την οποία υποστηρίζεται ότι προσπορίζει και αυτή πλεονέκτημα στην Alstom.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Μολονότι η Γαλλία αμφισβητεί το ότι το μέτρο (1) συνιστά κρατική ενίσχυση και διατείνεται ότι τα μέτρα (2) και (3) αποτελούν ενίσχυση διάσωσης, η Επιτροπή φρονεί ότι όλα τα μέτρα που έχουν δηλωθεί από τη Γαλλία (μέτρα 1-4) εντάσσονται σε συνολική δέσμη μέτρων ενίσχυσης με αποδέκτη την Alstom και με σκοπό την αναδιάρθρωσή της. Η Επιτροπή εκτιμά ότι τα μέτρα (5) (για το οποίο η Γαλλία υποστηρίζει ότι δεν περιέχει στοιχείο ενίσχυσης), (6), (7) και (8) ενδέχεται ομοίως να στοιχειοθετούν ενίσχυση, αλλά τα πληροφοριακά στοιχεία που είναι διαθέσιμα προς το παρόν δεν είναι επαρκή. Συνεπώς, η Επιτροπή οφείλει να εξακριβώσει το συνολικό ύψος της ενίσχυσης και να ελέγξει κατά πόσον τα μέτρα συμβιβάζονται με τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση επιχειρήσεων.

Επομένως, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει επίσημη διαδικασία έρευνας προκειμένου να ελέγξει κατά πόσον συμβιβάζονται με την κοινή αγορά όλα τα προαναφερθέντα μέτρα κρατικής ενίσχυσης (1) έως (8).

Σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, ο αποδέκτης κάθε παράνομης ενίσχυσης ενδέχεται να κληθεί να την επιστρέψει.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

«La Commission a l'honneur d'informer la République française qu'après avoir examiné les informations fournies par vos autorités sur l'aide citée en objet, elle a décidé d'engager la procédure prévue à l'article 88, paragraphe 2, du traité CE sur l'ensemble des mesures — mesures (1) à (8) telles qu'elles sont décrites ci-après.

I. **PROCÉDURE**

(1) Suite à la parution d'articles de presse, le 10 juillet 2003, la Commission a demandé à la France de lui fournir des informations sur l'éventuelle participation de l'État à l'offre faite par le groupe nucléaire Areva concernant la branche transmission et distribution d'Alstom. D'autres informations publiées dans la presse en juillet et au début du mois d'août 2003 ont révélé que cette offre n'était qu'un volet d'un paquet de mesures en faveur du groupe Alstom en difficulté. La France a communiqué des informations le 8 août 2003 ainsi que des documents complémentaires le 14 août. L'accord relatif au plan de sauvetage/restructuration ayant déjà été signé le 2 août 2003, l'affaire a été enregistrée en tant qu'aide non notifiée sous le numéro NN 70/2003 le 12 août 2003.

(2) Par lettre du 27 août 2003, la Commission a informé la France qu'elle envisageait d'utiliser les pouvoirs qui lui sont conférés par l'article 11 du règlement n° 659/1999 [1] du Conseil, à l'égard de certaines des mesures communiquées par celle-ci. Par lettre du 28 août 2003, la Commission a sollicité des informations sur une série de mesures qui ne faisaient pas partie du paquet communiqué par la France.

[1] JO L 83 du 27.3.1999, p. 1.

(3) Le 3 septembre 2003 une réunion s'est tenue entre la Commission et les autorités françaises pour discuter de l'affaire. La réponse de la France aux courriers de la Commission des 10 juillet et 28 août 2003 a été reçue le 4 septembre 2003. Le 10 septembre 2003, la France a sollicité une prolongation de délai pour répondre aux questions qui lui avaient été adressées par la Commission le 26 août 2003. La Commission a refusé cette prolongation. Une réunion s'est tenue entre des représentants français, Alstom et la Commission les 8, 10 et 12 septembre 2003, afin de discuter du dossier Alstom avait adressé certains documents préparatoires en vue desdites réunions.

II. **DESCRIPTION**

A. **L'entreprise en cause** [2]

(4) Le groupe Alstom a été créé en 1989 sous le nom de «GEC Alstom NV», détenu à 50 % par l'entreprise britannique General Electric Company (aujourd'hui: Marconi) et à 50 % par l'entreprise française Alcatel. Alstom SA a été créée le 22 juin 1998 et ses actions sont cotées sur les places boursières de Paris, Londres et New York. Son développement s'est caractérisé par une croissance réalisée au moyen d'importantes acquisitions (d'une valeur de 4,5 milliards d'euros contre 2,5 milliards d'euros de cessions) essentiellement financées par de l'endettement. Le 23 mars 1999, Alstom a créé avec ABB une entreprise commune (50/50) dénommée ABB Alstom Power. Alstom a ensuite versé 1,4 milliards d'euros à ABB pour compenser la différence de leurs apports respectifs à l'entreprise commune. Le 11 mai 2000, Alstom a acheté la participation d'ABB de 50 % dans ABB Alstom Power pour un montant de 1,25 milliards d'euros. Aux cours de l'année 2000, Alstom a également acheté 51 % des parts de Fiat Ferroviara, avant d'acquérir les 49 % restants en 2002.

(5) Actuellement, le groupe industriel Alstom SA possède 100 % de Alstom Holdings qui, à lui-même, contrôle quatre entreprises (Alstom Power Holdings, Alstom T & D, Alstom Transport SA et Les Chantiers de l'Atlantique) ainsi que des sociétés holding régionales [Alstom GmbH, Alstom Holdings UK Ltd, Alstom España IB, Alstom NV, Alstom Inc., Alstom Mexico SA de CV, Alstom (China) Investment Co. Ltd et Alstom Power Holdings Ltda]. Au cours de l'exercice 2002/2003, le groupe Alstom a généré un chiffre d'affaires d'environ 21 milliards d'euros. Il a réalisé l'essentiel de ses ventes en Europe (40 %) et aux États-Unis (32 %) et le reste en Asie et au Moyen-Orient.

(6) Au 31 mars 2003, Alstom employait quelque 110 000 personnes dans 70 pays, dont 62 000 en Europe (26 000 en France, 13 000 au Royaume-Uni et 10 000 en Allemagne) et 7 000 aux États-Unis.

(7) Avant la restructuration en cours, le Groupe d'Alstom exerçaient ses activités dans quatre domaines d'activité, l'énergie (ci-après: le «secteur Power»), la transmission et de la distribution, les secteurs «Transport» et «Marine»:

— le secteur «Power» (par exemple, les turbines à gaz et à vapeur), a généré 55 % du chiffre d'affaires total au cours de l'exercice 2002/2003 et emploie 46 000 personnes dans le monde;

— le secteur «Transmission et distribution» (ci-après: «T & D»), réalise un chiffre d'affaires de 3,6 milliards d'euros (2002/2003) et emploie 28 000 personnes;

— le secteur «Transport» (par exemple, les TGV) réalise un chiffre d'affaires de 5 milliards d'euros (2002/2003) et emploie 28 500 personnes;

— le secteur «Marine» (par exemple, le paquebot de croisière de luxe «Queen Mary II») a généré un chiffre d'affaires de 1,5 milliards d'euros (2002/2003) et emploie 4 500 personnes, essentiellement sur les Chantiers de l'Atlantique à Saint Nazaire, en France.

(8) Les données suivantes ont été communiquées par la France (montants en millions d'euros) – Tableau 1 [3]:

	1998/1999	1999/2000	2000/2001	2001/2002	2002/2003
Chiffre d'affaires annuel	14 069	16 229	24 550	23 453	21 351
Résultat opérationnel	707	729	1 151	941	(507)
Power	210	117	448	572	(690)
T & D	239	233	235	226	227
Transport	211	231	266	101	49
Marine	25	71	80	47	24
Salariés	113 707	120 678	143 014	118 995	109 671

B. **Historique**

(9) Le capital social d'Alstom s'élève à 1,66 milliards d'euros (cf. extrait K BIS — registre du commerce et des sociétés — fourni par la France). Selon la France, la dette actuelle du groupe s'élève à 5,7 milliards d'euros et il reste engagé à hauteur de 12 milliards d'euros de cautions. Les actions du groupe ont perdu plus de 90 % de leur valeur en 2 ans.

(10) D'après les autorités françaises, les problèmes récents d'Alstom ont plusieurs origines. D'une part, le groupe a souffert de l'atonie générale de l'économie après les événements du 11 septembre 2001. Les autorités françaises font également valoir que la libéralisation de certains marchés (notamment celui de l'électricité et, dans une moindre mesure, celui des transports; la clientèle composée jusqu'alors de grandes entreprises publiques, comprenant désormais davantage d'opérateurs, mais de taille plus modeste) a aussi affecté l'entreprise. D'autre part, le groupe a subi le contrecoup de problèmes techniques survenus sur des turbines à gaz (GT24/GT26) achetées à ABB, de difficultés liées à la vente de trains au Royaume-Uni et d'une absence de commande de navires de croisière ces deux dernières années.

[2] Données extraites de la note adressée par le ministre français de l'Économie, des Finances et de l'Industrie au Commissaire Monti, en date du 8 août 2003.

[3] Voir le rapport annuel d'Alstom 2001, p. 2 (pour les secteurs: p. 7, 9, 11 et 13), le rapport annuel d'Alstom de 2001/2002, p. 0 (pour les secteurs: p. 9, 11, 13 et 14), le rapport annuel d'Alstom de 2002/2003, p. 5 et 34 (pour les secteurs: p. 6, 16, 23 et 30), partiellement modifié par l'Assemblée générale mixte ordinaire et extraordinaire le 2 juillet 2003.

(11) Alstom, qui a repris l'ensemble des engagements contractuels d'ABB lorsqu'elle a acquis son activité turbines, a rencontré de gros problèmes techniques affectant 80 de ces **turbines à gaz**. L'entreprise a dû renégocier des contrats commerciaux avec ses clients et restaurer les performances des turbines. En mars 2003, 71 des 80 turbines avaient été remises à niveau sur le plan technique et 61 contrats commerciaux avaient été renégociés. Au total, ces opérations ont entraîné des coûts supplémentaires de l'ordre de 4 milliards d'euros.

(12) En 1997, Alstom avait reçu une commande de 119 **trains** régionaux du Royaume-Uni, d'un montant de 670 millions d'euros. Alstom avait commencé à produire ces trains avant d'avoir obtenu toutes les spécifications techniques et les autorisations gouvernementales nécessaires. Les spécifications s'étant avérées différentes de ce qui avait été anticipé, le groupe a donc dû procéder à des modifications longues et coûteuses. Le contrat de 1999 signé avec l'entreprise britannique West Coast Main Line (WCML) a aussi occasionné de tels frais additionnels. Au total, les coûts contractuels et techniques supplémentaires sont estimés à 140 millions d'euros.

(13) La division **Marine** n'a enregistré aucune commande de paquebot de croisière en 2001/2002 et en 2002/2003. Les répercussions des événements du 11 septembre 2001, la crise irakienne persistante et la faiblesse du dollar américain par rapport à l'euro ont provoqué l'attentisme des acheteurs potentiels. De surcroît, entre 1995 et 1998, Alstom Marine a donné des garanties aux banques sur les prêts contractés par certains acquéreurs lors de commandes de bateaux de croisière ou de ferries, une pratique dénommée «vendor financing». Lorsqu'un client important, Renaissance Cruises, a déposé son bilan en septembre 2001, six des huit bâtiments commandés par Renaissance, qui avaient bénéficié de cette pratique, ont causé à Alstom [. . .] (*) millions d'euros. Les conséquences financières totales pour ce secteur s'élèvent à 933 millions d'euros.

(14) À compter du printemps 2003, Alstom a été victime d'une profonde crise de confiance; après avoir annoncé ses difficultés et le montant de ses pertes. Le niveau des commandes a baissé car les clients n'étaient pas assurés que l'entreprise pourrait remplir ses obligations dans les années à venir. Les fournisseurs ont imposé des conditions de paiement plus rigoureuses et les établissements financiers ont décidé de réduire le montant des cautions sur les commandes enregistrées par Alstom.

(15) À la suite des événements du 11 septembre 2001, plusieurs compagnies d'assurances ont dû indemniser de nombreux clients. Elles ont en conséquence réduit leurs risques envers leurs clients et imposé à Alstom des conditions plus strictes. Or, pour rester en activité, Alstom est tributaire de l'obtention de cautions couvrant les contrats à long terme passés avec ses clients. Sans ces garanties, Alstom est incapable de faire face à de nouvelles commandes.

(*) Informations confidentielles.

C. **Le plan de restructuration**

(16) En mars 2002, un premier plan de restructuration («Restor value») a été décidé, il n'a été que partiellement mis en œuvre. Un second plan, plus ambitieux (intégrant les projets initiaux mais allant au-delà de ce qui avait été initialement prévu) a été arrêté en mars 2003. Celui-ci doit couvrir la période comprise entre l'exercice 2002/2003 et l'exercice 2005/2006. Il prévoit quatre trains de mesures: a) un recentrage des activités sur le cœur de métier, b) la réorganisation de secteurs, c) la réduction des frais généraux et d) des mesures financières.

(17) Premièrement, le recentrage sur des activités clés d'Alstom, à savoir l'énergie et les transports ferroviaires. Les activités satellites (turbines industrielles, T & D) devraient être vendues. Dans ce contexte, le segment des turbines industrielles a été vendu au groupe industriel allemand Siemens et il est prévu que le secteur T & D sera cédé au groupe nucléaire français Areva. Les recettes escomptées s'élèvent à 2,4 milliards d'euros. En outre, Alstom entend vendre des actifs immobiliers pour un produit attendu de 600 millions d'euros.

(18) Deuxièmement, une réorganisation du cœur de métier d'Alstom en trois secteurs dont le chiffres d'affaires total est estimé à 17,5 milliards d'ici 2005/2006 ([4]):

— «**Power**», composé des secteurs a) «Power Turbo Systems» (gaz et vapeur) dont le chiffre d'affaires est estimé à 4 milliards d'euros, b) «Power Service» dont le chiffre d'affaires est estimé à 3 milliards d'euros et c) «Power Environment» (chaudières et turbines hydrauliques) dont le chiffre d'affaires est estimé à 3 milliards d'euros.

— «**Transport**» dont le chiffre d'affaires est estimé à 5 milliards d'euros.

— «**Marine**» dont le chiffre d'affaires est estimé à 1,5 milliards d'euros.

(19) Troisièmement, le plan comprend des mesures pour réduire les coûts et accroître les bénéfices en augmentant la productivité et en améliorant la qualité. Environ 5 000 emplois seront supprimés à cette fin (1 866 en France, 1 065 au Royaume-Uni et 835 en Allemagne). En outre, les frais généraux doivent être réduits de quelque 35 % dans les services centraux et de 15 % dans chaque secteur, au moyen d'une simplification des procédures administratives. Enfin, une gestion rigoureuse des risques sera mise en œuvre, notamment à l'égard du contenu des contrats et de leur exécution. Le coût de cette dernière mesure est estimé à [. . .] millions d'euros par an pour les deux prochains exercices. L'ensemble des mesures devrait générer une économie de 500 millions d'euros à compter de 2005/2006.

([4]) Cf. «annexes» de la présentation d'Alstom, p. 26.

(20) Quatrièmement, le nouveau plan de financement d'Alstom prévoit les évolutions suivantes, avec pour objectif un flux de trésorerie net positif d'ici 2005/2006. Ces prévisions figurent dans le tableau 2, tel que communiqué par la France (montants en milliards d'euros) [5]. Aucune explication relative aux chiffres n'a été fournie.

Exercice	2002/2003	2003/2004 (*)	2004/2005 (*)	2005/2006
Commandes reçues	19,123	[↘] (**)	[↘]	[↗]
Ventes	21,351	[↘]	[↘]	[↗]
Power — Environment	3,098	[. . .]	[. . .]	[. . .]
Power — Turbo-Systems	3,857	[. . .]	[. . .]	[. . .]
Power — Services	2,678	[. . .]	[. . .]	[. . .]
T & D	3,605	[. . .]	[. . .]	[. . .]
Transport	5,072	[. . .]	[. . .]	[. . .]
Marine	1,568	[. . .]	[. . .]	[. . .]
Entreprise et autres	—	[. . .]	[. . .]	[. . .]
Produits d'exploitation	(0,507)	[↗]	[↗]	[↗]
Power — Environment		[. . .]	[. . .]	[. . .]
Power — Turbo-Systems		[. . .]	[. . .]	[. . .]
Power — Services		[. . .]	[. . .]	[. . .]
T & D		[. . .]	[. . .]	[. . .]
Transport		[. . .]	[. . .]	[. . .]
Marine		[. . .]	[. . .]	[. . .]
Entreprise et autres		[. . .]	[. . .]	[. . .]
Dette nette	4,561	[. . .]	[. . .]	[. . .]
Dette économique	4,918	[. . .]	[. . .]	[. . .]
Dette brute totale	6,688	[↘]	[↘]	[↘]
Flux de trésorerie net	(0,750)	[↗]	[↗]	[↗]

(*) La variation pour l'exercice 2003/2004 et 2004/2005 est affectée par la réduction de la taille d'Alstom.

(**) Informations confidentielles avec indication de tendances.

(21) La nouvelle structure bilantielle prévoit que le ratio dette/(quasi-)fonds propres sera ramené à moins de 100 % pour l'exercice 2005/2006. Cette prévision figure dans le tableau 3, communiqué par la France (montants en milliards d'euros) [6]. On notera qu'aucune explication sur les chiffres n'a été fournie.

Exercice	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006
Fonds propres	0,847	[↗]	[↘]	[↗]
Obligations remboursables en actions (ORA)	0	1,0	1,0	1,0
Quasi-fonds propres	**0,847**	[↗]	[↘]	[↗]
Prêt subordonné	0	1,2	1,2	1,2
Dette financière, nette	3,269	[. . .]	[. . .]	[. . .]
Existante	0,357	[. . .]	[. . .]	[. . .]
Future	1,292	[. . .]	[. . .]	[. . .]
Dette économique	4,918	[↘]	[↘]	[↘]
Dette/quasi-fonds propres	581 %	[100-150] % (*)	[100-150] %	[<100] %

(*) Informations confidentielles avec indication d'intervalles.

D. **Engagements financiers**

(22) Pour financer la restructuration décrite ci-dessus et doter l'entreprise d'un capital adéquat, l'État français, Alstom et trois grandes banques françaises ont adopté un montage financier le 2 août 2003. Celui-ci comprend des mesures qui devront être prises par Alstom, l'État et de nombreuses banques [7]. Il s'agit des établissements bancaires suivants:

— groupe 1a: les signataires de l'accord du 2 août 2003 (BNP Paribas, Société Générale, Crédit Agricole);

— groupe 1b: les banques citées à l'annexe 1 de l'accord du 2 août 2003 [. . .]. Celles-ci ont été invitées à approuver l'accord mais n'en sont pas signataires;

— groupe 2: 32 autres banques.

(23) Les mesures approuvées le 2 août 2003 sont répertoriées dans le tableau 4 ci-dessous:

— mesure (1): une augmentation de capital de 600 millions d'euros (dont 300 millions réservées à l'État);

— mesure (2): facilités de trésorerie à court terme de 600 millions d'euros jusqu'à l'encaissement du produit de la cession à Areva (mesure 5) (dont 150 millions apportés par l'État et 150 autres millions par une entreprise publique la Caisse des Dépôts et Consignations);

— mesure (3): cautions de 3,5 milliards d'euros (dont 65 %, soit au moins 2,275 milliards d'euros, contre-garantis par l'État), pour l'exécution de contrats d'une durée maximale de 7 ans;

— mesure (4): un prêt subordonné de 1,2 milliards d'euros qui pourra être augmenté de 200 millions d'euros pour atteindre un total de 1 400 millions d'euros (dont 200 millions ou 300 millions seront

[5] Cf. Alstom: Plan à 3 ans, projet avant audit.

[6] Cf. Alstom: Plan à 3 ans après restructuration, p. 66.

[7] Cf. accord, p. 1 à 3. Les banques (françaises et étrangères) participantes sont citées à la p. 6.

apportés par l'État), en fonction du montant de l'augmentation du crédit pouvant atteindre 1 400 millions d'euros. Les conditions du prêt sont: une durée de 6 ans et un taux d'intérêt à Euribor + 300 points de base.

— Cette mesure comporte en outre l'émission d'un milliard d'euros en obligations remboursables en actions (ci-après: «ORA»), sans participation de l'État. Les conditions de cette émission sont les suivantes: un coupon de 2 % capitalisé la première année, une parité de 1 ORA pour 1 action, un prix de souscription de 1,25 euro (soit le nominal de l'action) plus une prime d'émission de 10 à 20 % et une durée de 5 ans.

(24) Selon les informations transmises par la France, le paquet se chiffre à un total de 6,9 milliards d'euros ou de 7,1 milliards. La somme totale dépendra du montant final du prêt subordonné mesures (4), ce dernier pouvant être augmenté de 200 millions d'euros pour atteindre la somme de 1 400 millions d'euros. Il est à noter que la France considère que sa participation à la mesure (4) doit être évaluée à la somme de 300 millions. Le montant total du paquet 6,9/7,1 milliards dépendra également de la manière dont sera appréciée la contre garantie de 65 % prise en charge par l'État sur le montant total des – 3,075 milliards de caution. La France deviendra le principal actionnaire d'Alstom (31,5 %) mais ne pourra, aux termes de l'accord, détenir une part égale ou supérieure à 33 % du capital. L'État ne pourra céder sa participation avant le rétablissement financier complet d'Alstom.

(25) Le tableau suivant donne une vue d'ensemble des mesures communiquées par la France en août 2003. Tableau 4 (montants en milliards d'euros):

Mesure	Banques	État
Augmentation de capital (mesure 1)	0,3	0,3
Liquidités à court terme (mesure 2)	0,3	0,3 ([1])
Cautions (mesure 3)	3,5	Contre-garanties pour 65 % de 3,5 milliards
Prêt subordonné (mesure 4)	1,0/1,1	0,2/0,3
Obligations remboursables en actions	1,0	—
Total	**6,1/6,2 milliards**	**0,8/0,9 milliards + contre garanties pour 65 % de 3,5 milliards**
TOTAL	**6,9/7,1 milliards d'euros (+ contre-garanties)**	

([1]) Dont 150 millions apportés par l'État et 150 autres millions par l'intermédiaire de la Caisse des Dépôts et Consignations — CDC.

(26) Le calendrier prévu pour l'application de ces mesures est décrit ci-après. Tableau 5:

Date	Banques	Alstom	État
2.8.2003	Accord des banques du «groupe 1a et groupe 1b»		a) Engagement irrévocable concernant une augmentation de capital de 300 millions d'euros; b) Participation à des prêts subordonnés de 200/300 millions d'euros
4.8.2003	Accord des banques du «groupe 2»	Accord du Conseil d'administration sur les mesures du 2 août	
Début août 2003	Trésorerie à court terme: 300 millions d'euros		Trésorerie à court terme: 300 millions d'euros (150 millions octroyés par la CDC et 150 autres millions)
29.8.2003 (au plus tard)	Signature de la facilité syndiquée d'émission de cautions: 3,5 milliards d'euros	Signature de la facilité syndiquée d'émission de cautions: 3,5 milliards d'euros	65 % de 3,5 milliards d'euros en contre-garanties
15.9.2003 (au plus tard)		Signature pour la vente du secteur T & D à Areva	Approbation de l'acquisition du secteur T & D d'Alstom par Areva
20.9.2003 (au plus tard)		Présentation du plan d'entreprise et de trésorerie	
30.9.2003 (au plus tard)		Autorisation de l'augmentation de capital (600 millions d'euros) et des ORA par l'Assemblée générale extraordinaire	
	Signature de contrats (ORA et prêt subordonné — 1 milliard d'euros chacun)		

(27) En outre, le contrat mentionne une autre mesure dont la Commission avait déjà eu connaissance par voie de presse:

— mesure (5): selon la presse, le groupe nucléaire Areva a présenté une offre d'acquisition du secteur T & D d'Alstom, d'un montant présumé supérieur à 1 milliard d'euros. Ce secteur emploie 28 000 personnes et réalise un chiffre d'affaires de 4 milliards d'euros. Selon la France, qui intervient en tant qu'actionnaire d'Areva, l'État français a donné son accord ([8]), lors du conseil de surveillance du 1er juillet 2003, à la proposition du directoire d'Areva de déposer une offre d'acquisition de ce secteur. Il convient de noter que cette mesure figure expressément dans le plan de restructuration et dans le contrat du 2 août 2003.

(28) Il a été demandé à la France de communiquer des informations concernant cette mesure (5) par courrier en date du 10 juillet 2003. Dans sa réponse en date du 4 septembre 2003 les autorités françaises indiquent que l'offre a été faite pour un montant de 1 milliard, elle a été faite avant que les travaux de due diligence aient été entrepris, en valeur d'entreprise diminuée de la dette financière nette arrêtée à la date de clôture et sur la base des comptes consolidés audités à cette date. La France indique que l'offre d'Areva est inférieure à celles qui ont pu être faites par d'autres acquéreurs potentiels, mais qu'elle a été retenue par Alstom comme étant plus avantageuse, essentiellement car Areva avait la possibilité de payer le prix sans avoir recours à l'endettement ou à une augmentation de capital. De plus, Areva contrairement aux autres acquéreurs potentiels, n'avaient pas demandé à ce qu'Alstom reste actionnaire pour une partie de l'activité cédée. La France indique également que le prix offert par Areva est conforme à la valeur indiquée dans une série d'évaluations faites par Alstom et Areva. La dernière de ces évaluations [juillet 2003] indiquait un prix qui se situe dans une fourchette de 1 milliard, 1,1 milliards avec un maximum de 1,5 milliards.

(29) Par ailleurs, la Commission a eu connaissance d'une série de mesures non notifiées par la France:

— mesure (6): selon un plaignant, la France aurait accordé des garanties pour la vente de centrales électriques (par exemple au Bahreïn et/ou dans d'autres pays);

— mesure (7): selon des articles de presse, l'entreprise publique Gaz de France (GdF) a signé une lettre d'intention concernant l'achat d'un ou deux méthaniers à Alstom, qui conférerait un avantage à celle-ci;

— mesure (8): selon des articles de presse, Sea France, une compagnie maritime de trafic transmanche détenue par les chemins de fer français, a commandé un navire transbordeur à Alstom, laquelle bénéficierait ainsi d'un autre avantage encore.

(30) Concernant ces mesures, la France a été invitée à fournir des renseignements par lettres du 28 août 2003.

E. **Commentaires des autorités françaises sur la nécessité et l'urgence concernant les mesures (1) et (4)**

(31) Par courrier du 27 août 2003, la Commission informait la France qu'elle envisageait de faire usage de la possibilité prévue par l'article l1 paragraphe 1 du Règlement du Conseil 659/1999 en ce qui concerne les mesures (1) et (4). Dans sa lettre du 4 septembre 2003, la France répondait à la Commission et soulignait qu'une injonction de suspension sur ces mesures mettrait en danger tout le plan de restructuration. La France considérait que les mesures constituait un paquet global, ne pouvant pas être séparé et que la division des termes de l'accord du 2 août 2003, pourrait amener les banques à revenir sur leurs engagements. Cette dernière possibilité conduirait probablement Alstom au dépôt de bilan. La France indiquait en outre qu'une injonction de suspendre serait disproportionnée.

(32) En ce qui concerne la mesure (1) la France considère que la souscription par l'État est un élément «clé» de l'accord du 2 août 2003. En conséquence, si la France devait ne pas respecter cet engagement dans les délais fixés, le lancement de l'augmentation de capital au public — garantie par les banques — serait compromise. En outre, cela entraînerait des risques juridiques du fait du manquement de l'État à ces propres engagements. De plus une telle injonction aurait un effet négatif sur les contrats d'émission des ORA qui sont à signer le 29 septembre 2003.

(33) En ce qui concerne la mesure (4) la France estime que les prêts subordonnés ne seront effectifs qu'à compter de février 2004, en conséquence, une injonction de suspension sur cette mesure n'est pas nécessaire pour permettre à la Commission d'examiner sa compatibilité.

F. **Les marchés en cause**

(34) Alstom a l'intention de se retirer du marché T & D. Selon la France, la poursuite des activités d'Alstom est nécessaire pour maintenir un minimum de concurrence sur les marchés de l'énergie et du transport où les principaux concurrents d'Alstom sont Bombardier, General Electric et Siemens ([9]). Sur ces marchés de l'industrie lourde, les barrières à l'entrée sont considérables en raison des investissements nécessaires. Si la France reconnaît que des concurrents des marchés émergents (principalement la Chine) tenteront de pénétrer sur les marchés européen et américain dans les dix prochaines années, elle prévoit que les parts de marché actuellement détenues par Alstom seront plus probablement reprises par les concurrents actuels.

([8]) «L'État apportera, en tant qu'actionnaire majoritaire, les éléments de confort relatif à l'acquisition par Areva du secteur T & D, objet de la procédure de cession en cours, sur la base de son prix d'offre» (Contrat du 2 août 2003).

([9]) Cf. Alstom, État de la concurrence, p. 70 à 87.

(35) **Le marché du transport global:** en 2002, Alstom [. . .] était en concurrence essentiellement avec Bombardier (détenant [. . .] sans être très actif en Europe), Siemens [. . .] et General Electric [. . .] sur le marché du transport global ([10]). La France affirme que, ces dernières années, les principaux acteurs ont accru leurs parts de marché au détriment de concurrents plus modestes.

(36) **Les trams:** globalement, la part de marché des trois principaux fabricants est passée de [. . .] durant la période 1995-1999 (valeur totale du marché: [. . .] millions d'euros par an, dont Bombardier représente [. . .], Siemens [. . .], Adtranz: [. . .], Ansaldo [. . .] et Alstom [. . .]) à [. . .] pour la période 1999-2002 (valeur totale du marché: [. . .] millions d'euros, dont Bombardier représente [. . .], Siemens [. . .], Alstom [. . .] et Ansaldo [. . .]).

(37) **Les métros:** sur ce marché, la part de marché des deux principaux fabricants est passée de [. . .] pendant la période 1995-1999 (valeur totale du marché: [. . .] milliards d'euros par an, dont Bombardier représente [. . .], Alstom [. . .], Rotem [. . .] et Siemens [. . .] à [. . .] pour la période 1999-2002 (valeur totale du marché: [. . .] milliards d'euros par an, dont Alstom représente [. . .], Bombardier [. . .], Siemens [. . .], et Rotem [. . .].

(38) **Les trains à étage:** sur ce marché, la part cumulée des trois principaux fabricants est passée de [. . .]durant la période 1995-1999 (valeur totale du marché: [. . .] millions par an, dont Alstom représente [. . .], Bombardier [. . .] et Ansaldo [. . .]) à [. . .] pour la période 1999-2002 (valeur totale du marché: [. . .] millions d'euros par an, dont Bombardier représente [. . .] et Alstom [. . .]).

(39) **Le marché de l'énergie global:** selon la France, General Electric, Siemens et, dans une moindre mesure, Mitsubishi (pas très actif en Europe) dominent le marché ces dernières années.

(40) **Les turbines à gaz (> 50 MW):** de 1998 à 2002, General Electric détenait [. . .] des parts de ce marché, Siemens [. . .] et Alstom [. . .].

(41) **Les turbines à vapeur:** sur ce marché, Alstom détient une part de marché moyenne en Europe de [. . .], Siemens de [. . .] et General Electric de [. . .].

(42) **La construction navale:** la France n'a fourni aucune information relative à la construction navale. Néanmoins, selon les données disponibles, Alstom détient dans ce secteur une part égale à environ [. . .] du marché mondial. Or elle est l'un des quatre grands producteurs de navires de croisière dans le monde. Elle est aussi un important constructeur de méthaniers. Dans son septième rapport au Conseil sur la situation de la construction navale dans le monde, la Commission estime que la diminution des commandes et des prix a continué à miner le marché mondial de la construction navale en 2002. À l'échelle mondiale, les commandes de nouveaux navires ont baissé de 12 % par rapport à 2001, après avoir chuté de plus de 20 % entre 2000 et 2001. Les plus touchés ont été les porte-conteneurs et les bateaux de croisière, mais la demande de tankers et de transporteurs de gaz naturel liquide (GNL) a également décru. La demande s'est donc restreinte dans les deux principaux secteurs d'activités des chantiers navals d'Alstom. Les répercussions de l'offre excédentaire passée, du ralentissement de l'économie dans le monde, des événements du 11 septembre et de l'insécurité politique au Moyen-Orient ont été aggravées par la concurrence déloyale livrée par les chantiers sud-coréens.

III. APPRÉCIATION

A. Existence de l'aide

(43) L'article 87, paragraphe 1, du traité CE dispose que, sauf dérogations prévues par le traité, sont incompatibles avec le marché commun, dans la mesure où elles affectent les échanges entre États membres, les aides accordées par les États ou au moyen de ressources d'État qui faussent ou qui menacent de fausser la concurrence en favorisant certaines entreprises ou certaines productions. La Commission examinera donc les mesures concernées pour établir si elles constituent une aide d'État.

(44) Alstom est essentiellement active dans les domaines de l'énergie et du transport (trains et construction navale). Ces productions faisant l'objet d'échanges et d'une concurrence entre les États membres, les interventions financières découlant de ressources d'État, qu'un opérateur en économie de marché n'aurait pas pu proposer, menacent d'affecter les échanges et de fausser la concurrence dans le marché commun. Ces mesures constitueraient donc une aide au sens de l'article 87, paragraphe 1, du traité CE.

(45) Quant aux mesures dont elle a informé la Commission les 8 et 14 août 2003 — mesures (1) à (4) — la France conteste la qualification d'aide d'État de la mesure (1). Elle estime qu'une partie de cette augmentation de capital de 600 millions d'euros à laquelle l'État doit souscrire (300 millions d'euros) ne constitue pas une aide d'État car les banques souscriront pour l'autre moitié de ce capital (300 millions d'euros supplémentaires). Selon elle, la part de cette injection de capital souscrite par l'État est concomitante à celle d'investisseurs privés. La participation de l'État équivaut donc à celle d'un opérateur en économie de marché. En outre, le prix d'achat de l'action a été fixé à 1,25 euro, soit en dessous de son cours actuel (2 septembre 2003, Paris, 16h00 HEC: 2,90 euros). N'importe quel investisseur de même taille souhaiterait donc investir à ce prix (inférieur à celui du marché).

([10]) Estimations d'Alstom fondées sur l'année civile 2002, p. 70.

(46) Ainsi que la Commission l'indiquait dans le document intitulé «Application des articles 92 [87] et 93 [88] du traité CEE [CE] aux prises de participations des autorités publiques» [11], il n'y a pas d'aides d'État quand il y a apport de capital neuf dans des entreprises, si cet apport est réalisé dans des circonstances qui seraient acceptables pour un investisseur privé opérant dans les conditions normales d'une économie de marché. Tel est a priori le cas lors d'une prise de participation publique dans une entreprise, lorsque l'apport de capital est proportionnel au nombre de parts détenues par les pouvoirs publics et intervient concomitamment avec un apport de fonds d'un actionnaire privé. La part détenue par l'investisseur privé doit avoir une signification économique réelle. Cependant, en ce qui concerne certaines acquisitions, on ne peut établir dès le départ si elles constituent ou non des aides d'État. Dans certaines circonstances, il existe une présomption d'aide. C'est le cas lorsque l'intervention publique combine une prise de participation avec d'autres modalités d'intervention qui doivent être notifiées au titre de l'article 88, paragraphe 3, ou lorsque la prise de participation est effectuée dans un secteur confronté à des difficultés particulières. Dans le cas d'espèce, la Commission relève que l'injection de capitaux est accordée parallèlement à d'autres mesures qui sont considérées comme des aides d'État au sens de l'article 87, paragraphe 1, CE (voir les points suivants) et que Alstom est une entreprise en difficulté.

(47) En outre, l'État ne se trouve pas dans une position comparable à celle des banques qui souscrivent au reste de l'apport de capital. Si celles-ci entendent sécuriser leurs investissements passés [12] et peuvent donc avoir intérêt à soutenir Alstom, l'État ne semble pas être tenu par de telles considérations. La France n'a pas indiqué que l'État serait un des créanciers d'Alstom, en conséquence, l'État ne saurait être dans une situation comparable à celle des banques. Par ailleurs, tandis que l'État s'est engagé irrévocablement à souscrire pour moitié à cette augmentation de capital, rien n'indique que l'engagement des banques sera également irrévocable. La Commission considère donc que la souscription de l'État n'est pas concomitante à celle des banques. Le fait que la France se soit engagée à maintenir ses actions jusqu'au rétablissement de la viabilité d'Alstom [13], démontre également que la France ne peut pas être considérée comme un investisseur privé traditionnel, mais qu'elle joue bien un rôle particulier.

(48) À cet égard, la Commission observe que les lignes directrices communautaires pour les aides d'État au sauvetage et à la restructuration d'entreprises en difficulté [14] (ci-après: les «lignes directrices») indiquent au point (17) que «En revanche, lorsqu'un financement est apporté ou garanti par l'État à une entreprise en difficulté financière, il doit être considéré comme probable que les transferts financiers contiennent des éléments d'aides d'État». Puisqu'Alstom se trouve dans ce cas, il est probable que cette souscription contienne une aide d'État.

(49) Enfin, cet apport de capital doit être envisagé parallèlement aux autres mesures de soutien prises par l'État [15]. Toutes font partie de la même opération destinée à soutenir Alstom dans sa restructuration en cours qui a débuté en mars 2002. Par conséquent, dans la présente appréciation préliminaire, la Commission estime que la souscription par l'État d'une augmentation de capital doit être considérée comme une aide d'État accordée dans le cadre du montage financier global proposé à Alstom.

(50) Quant aux autres mesures figurant dans les informations transmises en août — mesures 2 à 4 — la France ne nie pas leur caractère d'aide d'État. Au contraire, elle les qualifie d'aide au sauvetage et à la restructuration d'Alstom. La Commission partage son avis selon lequel ces mesures constituent une aide d'État au sens de l'article 87, paragraphe 1, du traité CE et elle les examinera en conséquence.

(51) En ce qui concerne la mesure (5), la Commission a envoyé une demande d'information le 10 juillet 2003 afin d'établir si l'offre d'acquisition de la division T & D d'Alstom présentée par le groupe nucléaire public Areva, d'un montant présumé de 1 milliard d'euros, contenait des éléments d'aide d'État. Il convient de noter que la cession de ce secteur d'activités est mentionnée dans les documents communiqués par la France en août. Celui-ci a réalisé un chiffre d'affaires de 3,6 milliards d'euros en 2002/2003. En tant qu'actionnaire d'Areva, l'État français s'est engagé à soutenir Areva lors du dépôt de son offre. Celle-ci serait conforme au principe de l'opérateur privé en économie de marché. Au vu des informations disponibles, et compte tenu des difficultés de l'entreprise, du fait que cette vente est un élément déterminant du plan de restructuration et de l'engagement global de l'État en faveur de cette restructuration, l'on ne saurait exclure la présence possible d'un élément d'aide d'État dans le prix qu'Areva doit payer.

(52) Conformément aux derniers renseignements reçus de la France le 4 septembre 2003, l'offre d'Areva est moins élevée que celle faite par d'autres acquéreurs potentiels; elle a cependant été acceptée car elle était plus avantageuse du fait qu'elle impliquait une sécurité en matière de paiement [pas de nécessité de recourir à des prêts ou à une augmentation de capital], une rapidité de la transaction, et qu'aucune condition n'était imposée à Alstom. Même si le prix offert par Areva est plus bas que celui proposé par d'autres acquéreurs potentiels, la Commission ne peut pas à ce stade conclure que le prix final et/ou

(11) Bulletin CE nº 9, 1984.

(12) D'après la France, la créance des banques vis-à-vis d'Alstom comporte un total de 5,7 milliards d'euros auxquels il faut ajouter 12 milliards au titre de caution. [de ce montant 7,6 milliard serait à verser sur première demande]. La France n'a pas spécifiée quelles sont les banques impliquées dans les cautions.

(13) Cf. point II 2.1. de l'accord en date du 2 août 2003, «l'État s'engage à ne pas céder la participation souscrite avant le rétablissement complet de la société.»

(14) JO C 288 du 9.10.1999.

(15) Voir l'arrêt du Tribunal de première instance du 15 septembre 1998 dans l'affaire T-11/95, BP Chemicals Limited contre Commission (EniChem).

d'autres conditions de la transaction ne comporte pas d'éléments d'aide d'État. La Commission, dans ces conditions demande à la France de l'informer sur le prix final auquel sera finalement réalisée la transaction, ainsi que sur l'ensemble des détails de la transaction. De plus, la Commission invitera toutes les parties tierces intéressées à faire valoir leurs commentaires sur cet aspect du dossier également. Ce n'est qu'après l'examen des informations que la France sera amenée à produire et après l'examen des commentaires des parties tierces intéressées que la Commission sera en mesure de déterminer si cette transaction comporte des éléments d'aide d'État.

(53) En outre, il reste à déterminer si les mesures non notifiées par la France, mais dont la Commission a eu connaissance par l'intermédiaire de plaignants et d'articles de presse — mesures 6 à 8 — contiennent des éléments d'aide d'État. La Commission ne peut exclure à ce stade qu'elles fassent partie du montage financier global proposé par l'État pour soutenir Alstom. Eu égard aux renseignements disponibles, il n'est pas possible d'exclure que ces mesures ne contiennent pas des éléments d'aide d'État au sens de l'article 87, paragraphe 1, du traité CE. La Commission invite donc la France à fournir tous les documents, renseignements et données nécessaires à l'appréciation du caractère d'aide d'État de ces mesures.

(54) Enfin, dans le cadre de la présente appréciation provisoire effectuée sur la base des informations disponibles, la Commission estime que l'émission par les banques d'obligations remboursables en actions (ORA), pour un montant total de 1 milliard d'euros, ne contient aucun élément d'aide d'État.

B. **Compatibilité de l'aide avec le marché commun**

(55) Eu égard à ce qui précède, les mesures 1 à 4 doivent être appréciées en tant qu'aides d'État ad hoc dans le cadre du présent examen provisoire. L'article 87, paragraphes 2 et 3, du traité CE, prévoit des dérogations à l'incompatibilité générale visée au paragraphe 1.

(56) Les dérogations prévues à l'article 87, paragraphe 2, du traité CE ne sont pas applicables en l'espèce car les mesures d'aide ne revêtent pas de caractère social et ne sont pas octroyées à des consommateurs individuels, elles ne sont pas destinées à remédier aux dommages causés par les calamités naturelles ou par d'autres événements extraordinaires, et elles n'ont pas pour objet de favoriser l'économie de certaines régions de la République fédérale d'Allemagne affectées par la division de l'Allemagne.

(57) D'autres dérogations sont prévues à l'article 87, paragraphe 3, points a) et c), du traité CE. Puisque le principal objectif de l'aide n'est pas régional mais concerne le sauvetage d'une entreprise en difficulté, seules les dérogations visées au point c) s'appliquent. Celui-ci prévoit l'autorisation des aides d'État destinées à faciliter le développement de certaines activités économiques, quand elles n'altèrent pas les conditions des échanges dans une mesure contraire à l'intérêt commun. La Commission a publié des lignes directrices spécifiques pour apprécier les aides au sauvetage et à la restructuration. Après examen, elle considère qu'aucun autre encadrement communautaire, tel que celui relatif à la recherche et au développement, à l'environnement, aux petites et moyennes entreprises, ou à l'emploi et à la formation, ne pourrait s'appliquer en l'espèce. En outre, la France invoque également cette base juridique pour défendre la compatibilité des mesures communiquées en août 2003.

(58) Pour bénéficier d'aides au sauvetage et à la restructuration, l'entreprise doit pouvoir être considérée comme une entreprise en difficulté. Le point 2.1 des lignes directrices y afférentes définissent cette notion. Leur point (6) indique que les difficultés d'une entreprise se manifestent habituellement par le niveau croissant des pertes, la diminution du chiffre d'affaires, le gonflement des stocks, la surcapacité, la diminution de la marge brute d'autofinancement, l'endettement croissant, la progression des charges financières ainsi que l'affaiblissement ou la disparition de la valeur de l'actif net.

(59) Alstom a un capital propre inférieur à 1,66 milliards d'euros mais une dette de 5,7 milliards d'euros, et elle est redevable de cautions à concurrence de 12 milliards d'euros. La valeur de ses actions a perdu plus de 90 % en 2 ans. Elle peut donc être considérée comme une entreprise en difficulté financière, un fait qui n'est pas contesté par la France.

Aides au sauvetage

(60) La France estime que les mesures 2 et 3 peuvent être qualifiées d'aides au sauvetage. Elle invoque à l'appui de cette thèse le fait que celles-ci garantissent les besoins de l'entreprise en liquidités à court terme. En ce qui concerne la mesure 2, elle a indiqué que ce prêt de trésorerie à court terme serait remboursé au plus tard en décembre 2003. Elle n'a fourni aucune information concernant les intérêts. Quant à la mesure 3, sa durée est très imprécise et la France n'a communiqué aucune information sur l'éventuel prix à payer en échange de ces contre-garanties.

(61) Étant donné qu'Alstom semble être en cours de restructuration depuis mars 2002, il apparaît improbable qu'une partie des mesures d'aide puisse être considérée comme des aides au sauvetage qui doivent, en principe, être octroyées jusqu'à l'élaboration d'un plan de restructuration ou de liquidation. Alstom a conçu son premier plan en mars 2002 («Recréons de la valeur») et le second, plus ambitieux, en mars 2003, qui semble être actuellement appliqué, du moins en ce qui concerne ses objectifs industriels. Il serait donc artificiel de scinder l'ensemble de l'opération en un volet sauvetage et un volet restructuration. Il semble plutôt que le montage financier fera intégralement partie de la restructuration en cours.

(62) Par ailleurs, les conditions d'autorisation des aides au sauvetage, fixées au point (23) des lignes directrices y afférentes, ne semblent pas être remplies en l'espèce. En ce qui concerne la mesure 2, aucune preuve n'a été produite selon laquelle ce type de prêt de trésorerie à court terme a été consenti à un taux d'intérêt au moins comparable aux taux observés pour les prêts à des entreprises saines, et notamment aux taux de référence adoptés par la Commission. Quant aux contre-garanties de la mesure 3, elles semblent liées à des contrats à long terme susceptibles de durer des années. Elles ne semblent donc pas constituer des garanties de prêt comme prévu au point susmentionné des lignes directrices pour les aides au sauvetage et à la restructuration. De plus, rien ne prouve que ces garanties ne s'étaleraient que sur six mois, comme il est prévu au point précité. Au contraire, l'unique limite posée dans le contrat du 2 août est que les contrats ne peuvent excéder sept ans, ce qui est bien supérieur aux six mois fixés dans lesdites lignes directrices.

(63) Enfin, on remarquera que la France n'a aucunement mentionné les autres critères d'autorisation des aides au sauvetage énoncés dans les lignes directrices en la matière. La Commission ne peut donc vérifier si les aides auraient des effets de débordement («spillover») négatif dans d'autres États membres ou si leur montant correspond à ce qui est strictement nécessaire pour l'exploitation de l'entreprise. La France n'a pas identifié quelle serait la période de sauvetage, au contraire, les mesures ont toutes été accordées dans un paquet unique qui a été effectif immédiatement. Dans son appréciation préliminaire, la Commission estime opportun d'apprécier ces mesures en tant qu'aides à la restructuration.

Aides à la restructuration

(64) Les lignes directrices pour les aides au sauvetage et à la restructuration prévoient quatre conditions cumulatives pour autoriser une aide à la restructuration: plan garantissant la viabilité à long terme, prévention des distorsions de concurrence, aide limitée au minimum et mise en œuvre complète du plan de restructuration.

Retour à la viabilité

(65) L'octroi de l'aide est conditionné à la mise en œuvre du plan de restructuration qui aura été, pour toutes les aides individuelles, validé par la Commission. Le plan de restructuration, dont la durée doit être aussi limitée que possible, doit permettre de rétablir dans un délai raisonnable la viabilité à long terme de l'entreprise, sur la base d'hypothèses réalistes concernant les conditions d'exploitation future. L'aide à la restructuration doit donc être liée à un plan viable de restructuration, sur lequel l'État membre s'engage.

(66) Il y a lieu de noter que le premier plan de restructuration d'Alstom de mars 2002 («Recréons de la valeur») aurait dû s'étaler sur trois ans. Toutefois, durant sa première année de mise en œuvre, les actions d'Alstom ont perdu l'essentiel de leur valeur. Les raisons de cet échec apparent du premier plan n'ont pas été éclaircies par la France. Ont été mentionnés l'atonie de l'économie en Europe et le ralentissement de l'activité aux États-Unis, la dépréciation du dollar et la contraction des marchés financiers.

(67) Le second plan de restructuration est en vigueur depuis mars 2003. La Commission prend note de la stratégie générale axée sur un recentrage autour des activités de base et une réduction globale des coûts, censée faire baisser le ratio dette/fonds propres, qui passerait de plus de 500 % à moins de 100 %. Premièrement, les chiffres figurant dans le plan financier et la nouvelle structure bilantielle, par exemple concernant la dette économique, ne correspondent pas. Deuxièmement, la Commission constate plusieurs «bonds» inexpliqués dans les chiffres du tableau 2, par exemple une diminution de [. . .] milliards d'euros (de 2002/2003 à 2003/2004) et une augmentation consécutive de [. . .] milliards d'euros (de 2004/2005 à 2005/2006) des [. . .] de Turbo-Systems. De même, le flux de trésorerie net enregistre des fluctuations inexpliquées, soit une augmentation de [. . .] millions d'euros (de 2002/2003 à 2003/2004), une baisse de [. . .] millions d'euros (de 2003/2004 à 2004/2005), suivie d'une dernière augmentation de [. . .] millions d'euros (de 2004/2005 à 2005/2006). Aucune explication relative à ces chiffres ne lui étant parvenue, la Commission n'est pas en mesure d'apprécier leur pertinence à ce stade.

(68) Quant à la stratégie proposée, la Commission observe que les documents communiqués au sujet de la restructuration font peu de cas des activités de construction navale d'Alstom. Si celles-ci représentent une partie considérable de la division transport, elles ne sont pas mentionnées en tant qu'activités de base et aucune mesure de restructuration ne semble concerner ce secteur. La vente ou la fermeture de celui-ci n'est cependant pas non plus évoquée. Le plan financier pour la période allant de 2002/2003 à 2005/2006 prévoit que cette division [. . .]. À cet égard, les lignes directrices pour les aides au sauvetage et à la restructuration indiquent au point (32) que «Une restructuration doit impliquer l'abandon des activités, qui, même après restructuration, resteraient structurellement déficitaires». Dans le cas d'Alstom, il est nécessaire de vérifier si les [. . .]. Par ailleurs, le tableau 2 envisage des hausses inexpliquées des ventes dans le secteur Marine. Étant donné que les activités de construction navale d'Alstom demeureront [. . .] après la restructuration, il est douteux que l'entreprise soit capable de rétablir sa viabilité à long terme tout en conservant une division [. . .]. La Commission n'a pas été informée de la manière dont les [. . .] de ce secteur pourraient ne pas affecter la viabilité à long terme d'Alstom.

(69) Eu égard aux considérations qui précèdent, la Commission ne peut à ce stade conclure que la viabilité à long terme d'Alstom sera restaurée. L'on notera qu'Alstom s'est engagée à faire évaluer par un consultant extérieur (PriceWaterhouseCoopers) le plan d'entreprise et de trésorerie qui sera présenté avant le 20 septembre 2003. La Commission demande à être informée des résultats de cette évaluation.

Prévention des distorsions de concurrence indues

(70) La deuxième condition d'autorisation des aides à la restructuration est que les mesures soient prises pour atténuer autant que possible les éventuels effets négatifs de l'aide sur les concurrents. À défaut, l'aide doit être considérée comme «contraire à l'intérêt commun» et donc incompatible avec le marché commun. Cette condition se traduit, le plus souvent, par une limitation de la présence que l'entreprise peut assumer sur son ou ses marchés à l'issue de la période de restructuration.

(71) Jusqu'à récemment, Alstom a exercé des activités dans les domaines suivants: énergie, transmission et distribution, transport ferroviaire et marine. Par conséquent, des mesures destinées à compenser les effets négatifs de l'aide sur les concurrents devraient être prises dans chacun de ceux-ci. La restructuration prévoit un recentrage autour de deux secteurs d'activités: «Power» et «Transport». En ce qui concerne la division T & D, Alstom envisage de la vendre à Areva avant la mi-septembre 2003.

(72) Dans son principal domaine d'activités de base, le secteur énergétique, Alstom a vendu à son concurrent Siemens son segment des turbines industrielles comprenant les petites turbines à gaz (< 50 MW) et à vapeur (< 100 MW). Elle conserve apparemment les grosses turbines à gaz (> 50 MW) et à vapeur. Aucune autre mesure ne semble prévue pour réduire la capacité dans ce secteur.

(73) Quant à son second secteur d'activités de base, le transport, on notera tout d'abord qu'il a toujours englobé la division Marine, comme indiqué dans le plan voté par l'assemblée générale d'Alstom le 2 juillet 2003. Néanmoins, comme expliqué ci-dessus, les informations transmises le 8 août ne mentionnent que le transport ferroviaire (c'est-à-dire les TGV) parmi les activités de base qui se poursuivront au sein de la division transport. L'on ne sait donc pas avec certitude si Alstom entend maintenir la division Marine censée enregistrer des pertes même après la restructuration. On observera à ce propos que la construction navale est un secteur traditionnellement difficile caractérisé par une capacité excédentaire et une demande en baisse. Aucune mesure ne semblant avoir été prise pour résoudre les problèmes de ce secteur, la Commission ne peut à ce stade conclure que des concurrents ne seront pas indûment affectés par l'aide en faveur d'Alstom. Ensuite, on remarquera aussi que le plan relatif au secteur du transport ferroviaire ne prévoit apparemment aucune mesure de réduction de la capacité.

(74) Il convient enfin de noter que la France affirme que l'insolvabilité d'Alstom créerait une situation d'oligopole étroit sur les marchés où elle intervient. Dans le secteur de l'énergie, les principaux concurrents d'Alstom seraient General Electric et Siemens, suivis par Mitsubishi. Selon la France, Alstom détient [. . .] du marché des turbines à gaz, loin derrière General Electric [. . .] et Siemens [. . .]. Sur le marché européen des turbines à vapeur, Alstom aurait une part égale à [. . .], inférieure à celle de Siemens [. . .] mais supérieure à celle de General Electric [. . .]. On observera que ces données ne font pas de distinction entre les petites et les grosses turbines. Dans le domaine du transport, la France se contente de décrire la position qu'Alstom occupe dans le secteur ferroviaire. Sa part de marché est de [. . .], soit inférieure à celle de Bombardier [. . .] mais supérieure à celle de Siemens [. . .] et de General Electric [. . .].

(75) Il est à noter que le marché de la construction navale connaît de graves difficultés. Ce marché apparaît plus atomisé, les plus grands chantiers navals européens étant Kvaerner Masa Yard (FIN), Fincantieri (I), Izar (ES), et Meyerwerft (D).

(76) En conséquence, la Commission doit examiner ces marchés plus en détail pour déterminer les mesures compensatoires nécessaires. À ce stade, la Commission ne peut donc conclure au respect de ce critère énoncé dans les lignes directrices.

Aide proportionnée aux coûts et avantages de la restructuration

(77) La troisième condition d'autorisation d'une aide à la restructuration est que le montant et l'intensité de l'aide soient limités au strict minimum nécessaire pour permettre la restructuration en fonction des disponibilités financières de l'entreprise, de ses actionnaires ou du groupe commercial dont elle fait partie. Les bénéficiaires de l'aide sont censés contribuer substantiellement au plan de restructuration en puisant dans leurs propres ressources. En tout état de cause, il y a lieu de démontrer à la Commission que l'aide ne sera utilisée que pour restaurer la viabilité de l'entreprise et qu'elle ne permettra pas à son destinataire d'augmenter sa capacité de production durant la mise en œuvre du plan de restructuration.

(78) Dans le cas d'Alstom, la Commission constate qu'elle n'a pas reçu de liste des coûts globaux de la restructuration. Les mesures de restructuration communiquées par la France ne sont pas chiffrées. Il est donc impossible d'établir si l'aide se limite au minimum ou si la contribution du bénéficiaire est substantielle.

(79) En supposant qu'ils soient égaux au montant des mesures communiquées, les coûts globaux de la restructuration s'établiraient à 6,9/7,1 milliards d'euros au total. Dans le cadre de ces mesures, 3,825 milliards d'euros proviennent des banques créancières et 3,175 milliards d'euros de l'État [16]. On notera que ce dernier montant n'inclut que 65 % des cautions bancaires prévues par la mesure 3, qui sont contre-garantis par l'État. Néanmoins, il semblerait d'après les termes de l'accord du 2 août 2003 que l'intégralité des 3,5 milliards d'euros de cautions n'aurait pas pu être obtenue sans la contribution de 65 % de l'État. Il reste donc à examiner dans quelle mesure l'intervention étatique a pesé sur la décision des banques

[16] La France fait clairement valoir que la participation de l'État aux prêts subordonnés est de 300 millions.

d'émettre des cautions et jusqu'à quel point ce soutien public a influencé les conditions d'émission des cautions. En outre, on observe que les cautions ne semblent nécessaires que pour l'exécution de contrats, lesquelles représentent des dépenses opérationnelles normales. Elles constituent donc des aides au fonctionnement dépourvues de toute spécificité liée à la restructuration. Par conséquent, considérer que les 35 % non contre-garantis par l'État sont la contribution du bénéficiaire à la restructuration — et pondérer ainsi le critère de proportionnalité en faveur d'Alstom — n'est peut-être pas justifié car cette couverture privée ne concerne aucun volet de la restructuration.

(80) De surcroît, la Commission constate qu'une série de mesures non communiquées, les mesures (5) à (8), sont susceptibles de comporter des éléments d'aide d'État. Si tel était le cas, leur montant devrait être pris en considération pour apprécier la proportionnalité de l'aide par rapport aux coûts globaux de la restructuration.

(81) Dans le cadre de la présente appréciation préliminaire, la Commission ne tiendra compte que des mesures communiquées pour évaluer la proportionnalité. De plus, elle considérera provisoirement que la part des cautions non couverte par l'État (soit 1,125 milliards d'euros) fait partie de la contribution privée. En partant de ces prémisses, le rapport entre les contributions publique et privée s'établit à 3,175 milliards contre 3,825 milliards, soit à 55,43 % du côté privé. On notera toutefois que ce rapport est une estimation provisoire fondée sur des informations lacunaires. Il pourrait varier en fonction de renseignements que la France doit fournir.

(82) Eu égard à ce qui précède et faute notamment de liste des coûts globaux de la restructuration et d'informations claires sur le niveau général de l'aide, la Commission ne peut déterminer si l'aide se limite au minimum nécessaire au rétablissement d'une viabilité à long terme ou si la contribution peut être qualifiée d'importante au sens des lignes directrices pour les aides au sauvetage et à la restructuration.

Mise en œuvre complète du plan

(83) Enfin, le plan de restructuration doit être exécuté intégralement. La Commission prend note de l'engagement de la France à cet égard et demande à être informée de l'avancement de la mise en œuvre du plan.

IV. **CONCLUSION**

(84) Eu égard aux considérations qui précèdent, la Commission ne peut conclure que les mesures susmentionnées, considérées comme des aides dans la présente appréciation provisoire, sont compatibles avec le marché commun. Par conséquent, elle entend ouvrir une procédure formelle d'examen concernant les mesures (1) à (8) afin d'apprécier leur caractère d'aide d'État éventuel, et d'apprécier leur compatibilité avec le marché commun.

(85) La Commission rappelle à la France l'effet suspensif de l'article 88, paragraphe 3, du traité CE, et attire son attention sur l'article 14 du règlement (CE) nº 659/1999 du Conseil, qui prévoit que toute aide illégale pourra faire l'objet d'une récupération auprès de son bénéficiaire.»

ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ — ΓΑΛΛΙΑ

Ενίσχυση C 58/03 (πρώην NN 70/03) — Ενισχύσεις της Γαλλίας υπέρ του ομίλου Alstom

Πρόσκληση για υποβολή παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 88, παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ

(2003/C 269/03)

Με επιστολή της 15ης Οκτωβρίου 2003 που αναδημοσιεύεται στην αυθεντική γλώσσα του κειμένου της επιστολής στις σελίδες που ακολουθούν την παρούσα περίληψη, η Επιτροπή κοινοποίησε στην Γαλλία την απόφασή της να επεκτείνει τη διαδικασία που κινήθηκε με την απόφαση C(2003) 3236 fin της 17ης Σεπτεμβρίου 2003. Η παρούσα απόφαση για επέκταση της επίσημης διαδικασίας έρευνας εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ σχετικά με το προαναφερθέν μέτρο.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας περίληψης και της επιστολής που ακολουθεί, στην ακόλουθη διεύθυνση:

Commission européenne
Direction générale de la Concurrence
Direction H — Unité H1
B-1049 Bruxelles
Φαξ: (32-2) 296 95 79

Οι παρατηρήσεις αυτές θα κοινοποιηθούν στην Γαλλία. Το απόρρητο της ταυτότητας του ενδιαφερόμενου μέρους που υποβάλλει τις παρατηρήσεις μπορεί να ζητηθεί γραπτώς, με μνεία των σχετικών λόγων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

1. **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ**

Με απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2003, η Επιτροπή κίνησε επίσημη διαδικασία έρευνας σχετικά με δέσμη κρατικών ενισχύσεων που χορήγησε η Γαλλία στον όμιλο Alstom.

Στο μεταξύ, οι γαλλικές αρχές κοινοποίησαν, με επιστολή της 26ης Σεπτεμβρίου 2003, μια νέα σειρά μέτρων, τα οποία εν μέρει αντικαθιστούν ή/και συμπληρώνουν την πρώτη δέσμη ενισχύσεων για την οποία είχε αρχικά κινηθεί η διαδικασία. Πρέπει να θεωρηθεί ότι οι δύο αποφάσεις κίνησης της διαδικασίας αποτελούν ένα αδιαίρετο σύνολο.

2. **ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ**

Στη δεύτερη κοινοποίησή τους, οι γαλλικές αρχές περιγράφουν τις νέες δεσμεύσεις τους καθώς και εκείνες των τραπεζών. Συγκεκριμένα, τα μέτρα (1), (2), (4) και (4) α, αντικαθιστούν ή/και συμπληρώνουν τα τέσσερα πρώτα μέτρα που περιγράφονται στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας της 17ης Σεπτεμβρίου.

Μέτρο (1): Αγορά από το γαλλικό δημόσιο εξαρτημένων (μειωμένης εξασφάλισης) τίτλων ορισμένης διάρκειας εξοφλητέων με μετοχές (TSDDRA) για ποσό 300 εκατ. ευρώ· η μετατροπή των τίτλων αυτών σε μετοχές θα εξαρτηθεί από απόφαση της Επιτροπής που θα κηρύσσει ότι η αγορά των τίτλων αυτών από το δημόσιο συνιστά κρατική ενίσχυση συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά ή ότι δεν συνιστά κρατική ενίσχυση. Οι τίτλοι αυτοί εξαρτώνται από τις ομολογίες εξοφλητέες με μετοχές (ORA), από τα εξαρτημένα δάνεια ορισμένης διάρκειας (PSSD) και από άλλες εξαρτημένες υποχρεώσεις της εταιρείας.

Οι τράπεζες δεσμεύονται αμετάκλητα να συμμετάσχουν σε αύξηση κεφαλαίου ύψους 300 εκατ. ευρώ, η οποία θα απευθύνεται σε συγκεκριμένους μετόχους.

Μέτρο (2): βραχυπρόθεσμες ταμειακές διευκολύνσεις. Η Γαλλία θα ανανεώσει τα ομόλογα ύψους 300 εκατ. ευρώ και θα εκδώσει επίσης, στο βαθμό που κρίνεται απαραίτητο, ομόλογα συνολικής αξίας έως και 900 εκατ. ευρώ τα οποία και θα ανανεώνει έως ότου καταστούν διαθέσιμες όλες οι μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις που πρέπει να χορηγήσει το γαλλικό δημόσιο. Από την πλευρά τους, οι τράπεζες θα συνεισφέρουν μέχρι του ποσού των 300 εκατ. ευρώ σε ομόλογα.

Μέτρο (3): εγγυήσεις ύψους 3,5 δισεκατ. ευρώ (από τα οποία το 65 %, δηλαδή τουλάχιστον 2,275 δισεκατ. ευρώ, με την αντεγγύηση του δημοσίου).

Μέτρο (4): εξαρτημένο (μειωμένης εξασφάλισης) δάνειο ορισμένης διάρκειας (PSDD), ύψους 1,5 δισεκατ. ευρώ για πέντε έτη, από τα οποία το κράτος θα εισφέρει τα 300 εκατ. και οι τράπεζες τα υπόλοιπα 1,2 δισεκατ. Το δάνειο εξαρτάται από την προηγούμενη εξόφληση των υποχρεώσεων προτεραιότητας της εταιρείας.

Μέτρο (4)α: το γαλλικό δημόσιο θα αγοράσει εξαρτημένους (μειωμένης εξασφάλισης) τίτλους ορισμένης διάρκειας (TSDD) για συνολικό ποσό 200 εκατ. ευρώ και διάρκειας 15 ετών. Οι τίτλοι αυτοί εξαρτώνται από τις ORA, από τα PSDD και από άλλες εξαρτημένες υποχρεώσεις της εταιρείας.

Οι τράπεζες διατηρούν την εγγύησή τους για τους ORA. Οι τίτλοι αυτοί εξαρτώνται από τα PSDD και από τις υποχρεώσεις προτεραιότητας της εταιρείας.

3. **ΕΚΤΙΜΗΣΗ**

Η παρούσα απόφαση αφορά μόνο τα μέτρα που κοινοποίησε η Γαλλία στις 26 Σεπτεμβρίου 2003. Τα μέτρα αυτά αντικαθιστούν εν μέρει εκείνα που είχαν κοινοποιηθεί προηγουμένως και τα οποία αναφέρονται στην απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2003.

Θεωρείται ότι τα μέτρα αυτά συνιστούν κρατικές ενισχύσεις. Στην απόφασή της για έναρξη της επίσημης διαδικασίας έρευνας, η Επιτροπή θεώρησε ότι οι εν λόγω ενισχύσεις συνιστούσαν ενισχύσεις αναδιάρθρωσης. Επειδή η φύση των νέων μέτρων είναι η ίδια με εκείνη των προηγούμενων, τα μέτρα αυτά θα αναλυθούν επίσης ως ενισχύσεις αναδιάρθρωσης, με βάση τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων.

Συμπέρασμα

Στις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή αποφάσισε να επεκτείνει την κίνηση της διαδικασίας προκειμένου να ελέγξει εάν η νέα δέσμη μέτρων που κοινοποιήθηκε είναι συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά.

Διευκρινίζεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, ο αποδέκτης κάθε παράνομης ενίσχυσης ενδέχεται να κληθεί να την επιστρέψει.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

«La Commission a l'honneur d'informer la République française qu'après avoir examiné les informations fournies par vos autorités sur l'aide citée en objet, elle a décidé d'étendre la procédure prévue à l'article 88, paragraphe 2, du traité CE afin d'évaluer les nouvelles mesures dont la France vient d'informer la Commission.

I. **PROCÉDURE**

(1) Par courrier des 8 et 14 août, la France a informé la Commission européenne d'un accord conclu le 2 août 2003 entre Alstom, la République française et 32 banques concernant l'attribution à Alstom d'un paquet de mesures en soutien de l'entreprise.

(2) Le 17 septembre 2003, la Commission a décidé d'ouvrir la procédure formelle d'examen de l'article 88, paragraphe 2, du traité CE à l'encontre du paquet de mesures notifiées, susceptibles d'être constitutives d'aide d'État, ainsi qu'à l'encontre de certaines mesures portées à la connaissance de la Commission par diverses sources [1]. Dans le même temps, la Commission a constaté que les conditions étaient remplies pour qu'il soit enjoint aux autorités françaises de ne pas mettre à exécution une participation de l'État aux fonds propres d'Alstom et un prêt subordonné. Dans ces conditions, elle a habilité M. Monti, Membre de la Commission, en accord avec M. Prodi, Président de la Commission, à adopter et notifier une injonction de suspension de certaines aides, au plus tard le 22 septembre 2003, à moins que les autorités françaises ne s'engagent publiquement à ne pas participer à des mesures qui impliqueraient automatiquement et de manière irréversible une participation aux fonds propres d'Alstom sans approbation préalable de la Commission conformément aux règles en matière d'aides d'État.

(3) Le 19 septembre 2003 le Ministre français de l'Économie, des Finances et de l'Industrie, M. Mer, a adressé un courrier au Commissaire Monti, aux termes duquel il lui remettait un nouveau projet d'accord relatif au sauvetage et à la restructuration d'Alstom. Ce projet d'accord, alors en cours de négociation entre les parties intéressées, devait se substituer à l'accord conclu le 2 août 2003. D'après cette lettre, l'accord définitif devait être notifié préalablement à sa mise en œuvre, conformément à l'article 88 du traité CE. Les conditions posées par la Commission ayant été satisfaites, il n'a pas été nécessaire d'émettre l'injonction de suspension visée par l'habilitation.

(4) Le 26 septembre 2003, la France a notifié les mesures prévues dans le cadre de l'accord définitif dont les termes sont conformes au projet d'accord adressé préalablement par Monsieur le Ministre Francis Mer. La France a aussi informé la Commission que les détails du plan amendé, comportant l'ensemble des éléments demandés dans les annexes aux lignes directrices communautaires sur les aides au sauvetage et à la restructuration, lui seront communiqués ultérieurement.

II. **DESCRIPTION**

A. **L'entreprise en cause**

(5) La description exhaustive du groupe Alstom, l'historique de ses difficultés, le plan de restructuration, ainsi que la description des marchés sur lesquels Alstom est actif, ont été exposés par la Commission dans sa décision d'ouverture de la procédure formelle d'examen, décision qui est publiée en même temps que la présente lettre au Journal officiel.

B. **Engagements financiers issus de l'accord du 2 août 2003**

(6) Pour financer la restructuration de l'entreprise et la doter d'un capital adéquat, l'État français, Alstom et trois grandes banques françaises avaient adopté un montage financier le 2 août 2003. Celui-ci comprenait certaines mesures qui devaient être prises par Alstom, l'État et de nombreuses banques [2]. Les établissements bancaires sont les suivants:

— groupe 1a: les signataires de l'accord du 2 août 2003 (BNP Paribas, Société Générale, Crédit Agricole);

[1] Décision de la Commission du 17 septembre 2003, C(2003) 3236 final communiquée à la République française par lettre du 18 septembre 2003.

[2] Cf. accord, p. 1 à 3. Les banques (françaises et étrangères) participantes sont citées à la p. 6.

— groupe 1b: les banques citées à l'annexe 1 de l'accord du 2 août 2003 [. . .] (*). Celles-ci ont été invitées à approuver l'accord mais n'en sont pas signataires;

— groupe 2: 32 autres banques.

(7) Les mesures approuvées le 2 août 2003 sont répertoriées dans le tableau 1 ci-dessous:

— mesure (1): une augmentation de capital de 600 millions d'euros (dont 300 millions avaient été réservés à l'État);

— mesure (2): facilités de trésorerie à court terme pour un montant initial de 600 millions d'euros jusqu'à l'encaissement du produit de la cession à Areva de la branche T&D d'Alstom [mesure (5) de l'ouverture de la procédure formelle d'enquête]. Sur le total de 600 millions d'euros, il était prévu que 150 millions seraient apportés par l'État et 150 autres millions par la Caisse des Dépôts et Consignations (CDC), qui est une entreprise publique);

— mesure (3): cautions de 3,5 milliards d'euros (dont 65 %, soit au moins 2,275 milliards d'euros, contre-garantis par l'État), pour l'exécution de contrats d'une durée maximale de 7 ans;

— mesure (4): un prêt subordonné d'un montant initial de 1,2 milliards d'euros qui aurait pu être augmenté de 200 millions d'euros pour atteindre un total de 1 400 millions d'euros (dont 200 millions ou 300 millions auraient dû être apportés par l'État), en fonction du montant de l'augmentation du crédit pouvant atteindre 1 400 millions d'euros. Les conditions du prêt étaient: une durée de 6 ans et un taux d'intérêt à Euribor + 300 points de base;

— L'accord comportait en outre l'émission d'un milliard d'euros en obligations remboursables en actions (ci-après: «ORA»), sans participation de l'État. Les conditions de cette émission étaient les suivantes: un coupon de 2 % capitalisé la première année, une parité de 1 ORA pour 1 action, un prix de souscription de 1,25 euro (soit le nominal de l'action) plus une prime d'émission de 10 à 20 % et une durée de 5 ans.

(8) Selon les informations transmises par la France, le paquet se chiffrait à un total de 6,9 milliards d'euros ou de 7,1 milliards. La somme totale devait dépendre du montant final du prêt subordonné mesures (4), ce dernier pouvant être augmenté de 200 millions d'euros pour atteindre la somme de 1,4 milliards d'euros. La France allait ainsi devenir le principal actionnaire d'Alstom (31,5 %) mais ne pouvait, aux termes de l'accord, détenir une part égale ou supérieure à 33 % du capital. L'État ne pouvait céder sa participation avant le rétablissement financier complet d'Alstom.

(9) Le tableau suivant donne une vue d'ensemble des mesures communiquées par la France en août 2003. Tableau 1 (montants en milliards d'euros):

Mesure	Banques	État
Augmentation de capital (mesure 1)	0,3	0,3
Liquidités à court terme (mesure 2)	0,3	0,3 [1]
Cautions (mesure 3)	3,5	Contre-garanties pour 65 % de 3,5 milliards
Prêt subordonné (mesure 4)	1,0/1,1	0,2/0,3
ORA	1,0	—
Total	**6,1/6,2 milliards**	**0,8/0,9 milliards + contre garanties pour 65 % de 3,5 milliards**
TOTAL	**6,9/7,1 milliards d'euros**	

[1] Dont 150 millions apportés par l'État et 150 autres millions par l'intermédiaire de la Caisse des Dépôts et Consignations — CDC.

C. Engagements financiers issus du nouvel accord notifié le 26 septembre 2003

(10) Suite à l'ouverture de la procédure formelle d'examen, la France a notifié, le 26 septembre 2003, un accord sensiblement amendé qui ne contient plus de mesures qui impliqueraient une participation de l'État aux fonds propres du groupe Alstom de façon automatique et irréversible, sans une approbation préalable de la Commission, tel que l'impose la réglementation communautaire en matière d'aides d'État. Les termes de cet accord sont décrits ci-dessous:

(11) Mesure (1): l'ancienne mesure (1), qui consistait en l'engagement de l'État à souscrire la moitié de l'augmentation de capital de 600 millions d'euros, est remplacée par la souscription par l'État de Titres Subordonnés à Durée Déterminée Remboursables en Actions (TSDDRA) réservés à l'État pour un montant de 300 millions d'euros. Ces titres auront une parité de 1 TSDDRA pour 1 action et seront souscrits au prix de 1,25 euros. Ils auront une durée de 20 ans et seront rémunérés au taux de référence augmenté de 500 points de base l'an dont 350 points de base l'an payables annuellement à terme échu et 150 points de base l'an capitalisés et payables in fine, jusqu'à leur éventuelle conversion en actions.

(12) La conversion est soumise à la clause de conditionnalité suivante: «Les TSDDRA émis par la Société et souscrits par l'État seront remboursés en actions ordinaires de celle-ci à concurrence d'une action ordinaire de 1,25 euros de valeur nominale par TSDDRA, sous la seule condition de l'obtention d'une décision de la Commission européenne déclarant que la souscription par l'État des TSDDRA émis par Alstom et leur remboursement en actions constituent une aide d'État compatible avec le marché commun, ou ne constituent pas une aide d'État. Ce remboursement en actions interviendra automatiquement et de plein droit le premier jour ouvrable suivant la réception par l'État de la décision de la Commission». Ces titres sont subordonnés aux ORA, aux PSDD et aux dettes senior de la société.

(*) Informations confidentielles.

(13) L'État s'engage à ne céder ni les TSDDRA, ni les actions susceptibles de résulter de leur remboursement avant le rétablissement complet de la Société.

(14) Pour leur part, les banques s'engagent irrévocablement à souscrire à une augmentation de capital réservée de 300 millions d'euros de la Société pour un prix d'émission de 1,25 euros par action.

(15) Mesure (2) les facilités de trésorerie à court terme dont le montant initial était de 600 millions d'euros, dont 300 millions accordés par l'État et la CDC, et 300 millions par les banques seront modifiées de la façon suivante: L'État, directement ou par l'intermédiaire de la CDC ([3]), renouvellera les billets de trésorerie souscrits à ce jour pour 300 millions d'euros jusqu'à l'expiration d'un délai de 12 mois courant à compter de la dernière émission intervenue avant le 8 février 2004.

(16) En outre, l'État ou un organisme public fonctionnant sous la garantie de l'État, souscrira dans la mesure nécessaire jusqu'à 900 millions d'euros de billets de trésorerie et les renouvellera jusqu'à la mise à la disposition de l'ensemble des financements moyen et long termes incombant l'État. À compter de cette mise à disposition, un montant de 100 millions d'euros de billets de trésorerie restera disponible jusqu'à l'encaissement des fonds provenant de la cession de T&D.

(17) La participation de l'État à cette ligne de trésorerie comportera 1,2 milliards d'euros. Les banques contribuent pour leur part à hauteur de 300 millions d'euros de billets de trésorerie et s'engagent à le renouveler jusqu'à l'expiration d'un délai de 12 mois courants à compter de la dernière émission intervenue avant le 8 février 2004.

(18) Mesure (3): les cautions de 3,5 milliards d'euros (dont 65 %, soit au moins 2,275 milliards d'euros, contre-garantis par l'État) restent inchangées.

(19) Mesure (4): le prêt subordonné fixé pour une durée de 6 ans est remplacé par un Prêt Subordonné à Durée Déterminée (PSDD) pour une durée de 5 ans, son montant est augmenté à hauteur de 1,5 milliards d'euros, 300 millions seront apportés par l'État et 1,2 milliards souscrits par les banques. Le PSDD sera rémunéré à Euribor + 450 points de base dont 300 points de base payables à la fin de chaque période d'intérêt et 150 de base capitalisés et payables in fine. Le prêt est subordonné aux dettes senior de la société.

(20) Mesure (4) *bis*: L'État s'engage de manière irrévocable à souscrire à une émission réservée à l'État des Titres Subordonnés à Durée Déterminée (TSDD) pour une valeur de 200 millions d'euros et une durée de 15 ans. Ces TSDD seront rémunérés au taux de référence augmenté de 500 points de base l'an dont 350 points de base l'an payables annuellement à terme échu et 150 points de base l'an capitalisés et payables in fine. Ils sont subordonnés aux ORA, aux PSDD et aux dettes senior de la société.

(21) Les banques, outre la souscription de l'augmentation du capital et la mise en place de la facilité syndiquée de cautions, maintiennent leur garantie concernant les ORA. L'émission de ces ORA, avec droit préférentiel de souscription en faveur des actionnaires actuels de la société, sera garantie par les banques. Les ORA dont le montant est fixé entre 900 millions et 1 milliard d'euros seront remboursables en actions après 5 ans. Elles sont subordonnées aux PSDD et aux dettes senior de la société. Les conditions d'émission de ces ORA sont portées à 1,40 euros les autres conditions restent inchangées.

(22) Le tableau suivant donne une vue d'ensemble des mesures comprises dans le nouveau paquet visant au soutien d'Alstom, tel que communiqué par la France le 26 septembre 2003, en remplacement de l'accord du 2 août 2003. Tableau 2 (montants en milliards d'euros):

Mesure	Banques	État
Augmentation de capital	0,3	—
TSDDRA (mesure 1)	—	0,3
Liquidités à court terme (mesure 2)	0,3	1,2
Cautions (mesure 3)	3,5	Contre-garanties pour 65 % de 3,5 milliards
PSDD (mesure 4)	1,2	0,3
TSDD (mesure 4 *bis*)	—	0,2
ORA	0,9/1	—
Total	**6,2/6,3 milliards**	**2 milliards + contre garanties pour 65 % de 3,5 milliards**
TOTAL	**8,2/8,3 milliards d'euros**	

III. APPRÉCIATION

(23) La présente décision ne concerne que les mesures dont la Commission a été informée par les autorités françaises le 26 septembre 2003. Ces mesures remplacent pour partie celles précédemment notifiées. Le montant des mesures octroyées par l'État en faveur d'Alstom aux termes de l'accord du 2 août 2003, tel qu'il ressort de la décision d'ouverture de la procédure formelle d'examen du 17 septembre 2003, a été augmenté. Les deux décisions doivent être considérées comme formant un ensemble indissociable et donneront lieu à une seule et même procédure formelle d'examen.

A. Existence de l'aide

(24) L'article 87, paragraphe 1, du traité CE dispose que, sauf dérogations prévues par le traité, sont incompatibles avec le marché commun, dans la mesure où elles affectent les échanges entre États membres, les aides accordées par les États ou au moyen de ressources d'État qui faussent ou qui menacent de fausser la concurrence en favorisant certaines entreprises ou certaines productions.

([3]) Terminologie utilisée par les autorités françaises.

(25) Alstom est essentiellement active dans les domaines de l'énergie et du transport (transport ferroviaire et construction navale). Ces productions faisant l'objet d'échanges et d'une concurrence entre les États membres, les interventions financières découlant de ressources d'État, qu'un opérateur en économie de marché n'aurait pas pu proposer, menacent d'affecter les échanges et de fausser la concurrence dans le marché commun.

(26) Dans sa décision d'ouverture de la procédure formelle d'examen du 17 septembre 2003, la Commission avait conclu que les mesures étatiques visées par l'accord du 2 août 2003, — anciennes mesures (1) à (4) — constituaient des aides d'État au sens de l'article 87, paragraphe 1, du traité CE. Comme cela a déjà été exposé dans les sections précédentes, les mesures prises par la France en septembre 2003 remplacent pour partie les engagements pris aux termes de l'accord du 2 août 2003 — mesures (1) à (4) — et augmentent la contribution de l'État — notamment la mesure (4) *bis*.

(27) La Commission rappelle qu'initialement la France ne contestait que le caractère d'aide de l'ancienne mesure (1) relative à la participation de l'État à une augmentation du capital, et acceptait la qualification d'aide pour le reste des mesures faisant l'objet de l'accord du 2 août 2003 — anciennes mesures (2) à (4).

(28) Il est à noter que l'ancienne mesure (1) a été remplacée par des TSDDR [nouvelle mesure (1)] et que la France ne conteste pas la qualification d'aide d'État ni de cette nouvelle mesure (1) ni, par ailleurs, d'aucune autre des mesures issues de l'accord de septembre 2003. Bien au contraire, les autorités françaises, par courrier en date du 4 septembre 2003, ont fait valoir le caractère absolument indispensable de la participation de l'État dans l'opération de soutien d'Alstom, ainsi que le caractère global et indissociable du paquet de mesures financières mis à la disposition de l'entreprise. Ainsi, il est apparu clairement que l'engagement de l'État était indispensable pour éviter la faillite d'Alstom et qu'il constituait un élément clé de l'accord du 2 août 2003, ce qui est confirmé par la version modifiée de la notification en date du 26 septembre 2003. Sans la participation de l'État, les banques ne se seraient pas engagées à soutenir l'entreprise.

(29) Les nouvelles mesures objet de la présente décision, qui remplacent pour partie et augmentent le paquet accordé le 2 août 2003 relèvent essentiellement de la même nature que les précédentes mesures notifiées. En effet, les mesures en cause sont également issues de ressources d'État et, lorsqu'elles sont apportées par des organismes tels que la CDC, sont imputables à l'État; elles ont encore clairement pour objet de soutenir le groupe Alstom — qui aurait autrement été confronté à de graves risques de faillite —, et ne correspondent pas au comportement qu'aurait eu un investisseur privé; et elles menacent toujours d'affecter les échanges et de fausser la concurrence dans le marché commun. La Commission considère en conséquence, à ce stade, que les mesures en cause — nouvelles mesures (1) à (4) *bis* — constituent des aides d'État au sens de l'article 87, paragraphe 1, du traité CE.

B. **Compatibilité de l'aide avec le marché commun**

(30) Eu égard à ce qui précède, les nouvelles mesures (1) à (4) *bis* doivent être appréciées en tant qu'aides d'État ad hoc dans le cadre du présent examen. L'article 87, paragraphes 2 et 3, du traité CE, prévoit des dérogations à l'incompatibilité générale visée au paragraphe 1.

(31) Dans sa décision d'ouverture de la procédure formelle d'examen du 17 septembre 2003, la Commission avait justifié les raisons pour lesquelles seule la dérogation visée à l'article 87, paragraphe 3, point c), du traité CE s'appliquait dans le cas Alstom. La Commission avait aussi expliqué que ce sont les lignes directrices communautaires pour les aides d'État au sauvetage et à la restructuration des entreprises en difficulté qui trouvent à s'appliquer dans le cas d'espèce. Le changement de la forme de certaines mesures et/ou de leur montant n'altère pas leur caractère d'aides octroyées au soutien d'une entreprise en difficulté; ce fait n'est pas contesté par la France [4].

(32) Comme cela a déjà été exposé dans la décision d'ouverture de la procédure formelle d'examen du 17 septembre 2003, la Commission avait considéré Alstom comme une entreprise en difficulté financière, ce qui n'a pas été contesté par la France.

Aides au sauvetage

(33) Dans sa décision d'ouverture de la procédure formelle d'examen du 17 septembre 2003, la Commission avait motivé les raisons pour lesquelles elle considérait que les aides faisant partie du paquet accordé le 2 août 2003 ne remplissaient pas les critères définis dans les lignes directrices pour être considérées comme des aides au sauvetage, compatibles avec le marché commun. Cette appréciation portait sur les anciennes mesures (2) et (3) de l'accord du 2 août 2003.

(34) Les nouvelles mesures notifiées par la France le 26 septembre 2003, relèvent essentiellement de la même nature que celles analysées par la Commission dans sa décision d'ouverture de la procédure formelle d'examen du 17 septembre 2003. La Commission rappelle qu'Alstom semble être en cours de restructuration depuis mars 2002. Il apparaît en conséquence improbable qu'une partie des mesures d'aide puisse être considérée comme des aides au sauvetage qui doivent, en principe, être octroyées jusqu'à l'élaboration d'un plan de restructuration ou de liquidation. Il serait donc artificiel de scinder l'ensemble de l'opération en un volet «sauvetage» et un volet «restructuration». Il semble plutôt que le montage financier fasse intégralement partie de la restructuration en cours.

[4] La France invoque également cette base juridique pour défendre la compatibilité des mesures communiquées en août 2003. De même, la lettre du Ministre Mer au Commissaire Monti par laquelle il lui remettait un projet d'accord faisait mention explicite au «sauvetage et restructuration d'Alstom».

(35) Dans sa nouvelle notification du 26 septembre 2003 la France n'apporte pas d'éléments complémentaires. Dans ces conditions la Commission ne juge pas utile de modifier sa première appréciation provisoire concernant les aides au sauvetage.

Aides à la restructuration

(36) Dans sa décision d'ouverture de la procédure formelle d'examen du 17 septembre 2003, la Commission avait considéré que les aides en cause constituaient des aides à la restructuration. La Commission avait exprimé ses doutes concernant la compatibilité des aides faisant partie du paquet du 2 août 2003, en indiquant qu'il ne remplissait pas les critères définis par les lignes directrices.

(37) Les nouvelles aides, qui remplacent pour partie les anciennes et augmentent leur montant, doivent être analysées dans les mêmes conditions. La Commission considère que le changement de la forme et du montant du paquet ne suffit pas à dissiper les doutes concernant la compatibilité du paquet.

(38) La Commission renvoie à sa décision d'ouverture pour une motivation plus détaillée. Elle rappelle notamment la nécessité, conformément aux lignes directrices applicables, de procéder à un examen approfondi des marchés, afin d'évaluer le cas échéant quelles pourraient être les mesures compensatoires nécessaires pour atténuer les éventuels effets négatifs de l'aide sur les concurrents. Le volume total des aides devra être limité au strict minimum nécessaire pour permettre la restructuration et cette restructuration devra assurer la viabilité à long terme de l'entreprise. Le bénéficiaire devra contribuer de manière substantielle au plan de restructuration.

IV. **CONCLUSION**

(39) Eu égard aux considérations qui précèdent, la Commission exprime des doutes à ce stade quant à la compatibilité avec le marché commun des mesures susmentionnées, considérées comme des aides dans la présente appréciation provisoire. En conséquence, elle étend la procédure formelle d'examen aux nouvelles mesures (1) à (4) *bis* afin d'apprécier leur compatibilité avec le marché commun.

(40) Compte tenu des considérations qui précédent, la Commission invite la France, dans le cadre de la procédure de l'article 88, paragraphe 2, du traité CE, à présenter ses observations et à fournir toute information utile pour l'évaluation des aides dans un délai d'un mois à compter de la date de réception de la présente. Elle invite vos autorités à transmettre immédiatement une copie de cette lettre au bénéficiaire potentiel de l'aide.

(41) La Commission rappelle à la France l'effet suspensif de l'article 88, paragraphe 3, du traité CE, et attire son attention sur l'article 14 du règlement (CE) nº 659/1999 du Conseil, qui prévoit que toute aide illégale pourra faire l'objet d'une récupération auprès de son bénéficiaire.»

Έγκριση των κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ

Περιπτώσεις όπου η Επιτροπή δεν προβάλλει αντίρρηση

(2003/C 269/04)

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης: 9.10.2003

Κράτος μέλος: Πορτογαλία

Αριθμός ενίσχυσης: N 130/03

Τίτλος: Χορήγηση αποζημίωσης για τις ζημίες που υπέστησαν οι καλλιέργειες τομάτας και πιπεριάς

Στόχος: Αποζημίωση ορισμένων γεωργικών εκμεταλλεύσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της καλλιέργειας τομάτας και πιπεριάς για τις ζημίες που υπέστησαν εξαιτίας των ισχυρών βροχοπτώσεων του Σεπτεμβρίου και Οκτωβρίου 2002 σε ορισμένες περιοχές της Πορτογαλίας

Νομική βάση: Projecto de Decreto-lei — «Intempéries 2002. Moratória de operações de crédito de curto prazo»

Προϋπολογισμός: 1 815 658,82 ευρώ

Ένταση ή ποσό της ενίσχυσης: Ποικίλλει. Η ενίσχυση συνίσταται σε αναστολή της εξόφλησης του κεφαλαίου ορισμένων δανείων και είναι δυνατόν να ανέλθει, ανά εκτάριο, στις μειονεκτικές περιοχές, σε 18,4 % της ζημίας για τις συμβάσεις που αφορούν την καλλιέργεια τομάτας και σε 4,49 % για την καλλιέργεια πιπεριάς και, στις μη μειονεκτικές περιοχές, σε 13,1 % (τομάτες) και σε 3,07 % (πιπεριές)

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης: 10.10.2003

Κράτος μέλος: Ιταλία (Friuli Venezia Giulia)

Αριθμός ενίσχυσης: N 357/01

Τίτλος: Άρθρο 7 παράγραφοι 17, 18 και 19 του περιφερειακού νόμου της 26.2.2001, αριθ. 4

Στόχος: Ενθάρρυνση βιολογικών τρόπων παραγωγής, μέσω πιλοτικών έργων και έργων επίδειξης για παραγωγή λαχανικών και μέσω πιλοτικών επενδυτικών έργων για διαρθρωτικές προσαρμογές στο ζωοτεχνικό πεδίο

Νομική βάση: Articolo 7, commi 17, 18 e 19 della legge regionale del 26 febbraio 2001, n. 4, «Disposizioni per la formazione del bilancio pluriennale ed annuale della Regione», come modificato dall'Articolo 7 della legge regionale 15 maggio 2002, n. 13, «Disposizioni collegate alla legge finanziaria 2002»

Προϋπολογισμός: Περίπου 1 550 000 ευρώ

Ένταση ή ποσό της ενίσχυσης: Για πιλοτικά έργα και έργα επίδειξης για παραγωγή λαχανικών: έως ποσοστό 100 %.

Για πιλοτικά (επενδυτικά) έργα για ζωοτεχνική παραγωγή: ποσοστό κατ' ανώτατο όριο 40 % (ή 50 % στις μειονεκτικές περιοχές). Για επενδύσεις πραγματοποιούμενες από αγρότες νεαρής ηλικίας εντός πέντε ετών από την εγκατάστασή τους, έως ποσοστό 45 % (55 % στις μειονεκτικές περιοχές)

Διάρκεια: Τρία έτη

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης: 10.10.2003

Κράτος μέλος: Ισπανία

Αριθμός ενίσχυσης: N 377/03

Τίτλος: Ενισχύσεις για τη βελτίωση των συνθηκών καταστροφής των παραπροϊόντων, αποβλήτων και υλικών ειδικού κινδύνου

Στόχος: Βελτίωση των συνθηκών καταστροφής των παραπροϊόντων, αποβλήτων και υλικών ειδικού κινδύνου της ζωικής παραγωγής μέσω της πραγματοποιήσεως επενδύσεων

Νομική βάση: Proyecto de orden por la que se establecen ayudas destinadas a las explotaciones y las industrias cárnicas para la mejora de las condiciones de eliminación de los subproductos, residuos y materiales específicos de riesgo

Προϋπολογισμός: 36 890 123 ευρώ στο διάστημα των 6 ετών διάρκειας του καθεστώτος ενισχύσεων

Ένταση ή ποσό της ενίσχυσης: Ποσοστό 40 % (50 % στις ζώνες του στόχου 1 ή τις μειονεκτικές περιοχές) των δαπανών της επένδυσης

Διάρκεια: 6 έτη

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης: 10.10.2003

Κράτος μέλος: Ιταλία (Friuli Venenzia Giulia)

Αριθμός ενίσχυσης: N 383/03

Τίτλος: Ενισχύσεις για την υλοποίηση του περιφερειακού προγράμματος εκρίζωσης, πρόληψης και ελέγχου της ασθένειας του γραφιά του καλαμποκιού (Diabrotica virgifera virgifera Le Conte)

Στόχος: Αποζημίωση των καλλιεργητών αραβοσίτου για τις απώλειες που προκαλεί η υλοποίηση του υποχρεωτικού προγράμματος ελέγχου κατά της ασθένειας του γραφιά του καλαμποκιού. Η αποζημίωση θα καταβληθεί για να καλυφθεί η διαφορά μεταξύ του αποδιδόμενου από τον αραβόσιτο εισοδήματος και του εισοδήματος που αποφέρουν εναλλακτικές καλλιέργειες και για το κόστος του εντομοκτόνου

Νομική βάση: Regolamento recante criteri e modalità per la concessione degli aiuti per l'attuazione del programma regionale di prevenzione, controllo ed eradicazione della diabrotica del mais e legge Regionale 13.8.2002, n. 22

Προϋπολογισμός: Έως και 1 322 129,66 ευρώ

Ένταση ή ποσό της ενίσχυσης: 300 ευρώ/ha για την απώλεια εισοδήματος και 75 ευρώ/ha για το εντομοκτόνο

Διάρκεια: 4 έτη

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης: 10.10.2003

Κράτος μέλος: Ιταλία (Umbria)

Αριθμός ενίσχυσης: N 412/03

Τίτλος: Παρεμβάσεις υπέρ των κτηνοτρόφων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα εμβολιασμού κατά του καταρροϊκού πυρετού των προβάτων (νόσος Blue Tongue)

Στόχος: Ενισχύσεις προοριζόμενες για την αποζημίωση των αγροτών ως προς τις απώλειες ζώων συνεπεία του υποχρεωτικού εμβολιασμού

Νομική βάση: Proposta di legge regionale approvata con deliberazione della Giunta regionale n. 661 del 21 maggio 2003. «Interventi a favore degli allevatori partecipanti al piano vaccinale per la febbre catarrale degli ovini (bluetongue)»

Προϋπολογισμός: 30 000 ευρώ για το έτος 2003

Ένταση ή ποσό της ενίσχυσης: Έως 90 % της αγοραίας αξίας για την κατηγορία και την τυπολογία του ζώου που αποτέλεσε αντικείμενο αποβολής ή του νεκρού ζώου

Διάρκεια: Απεριόριστη

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Έγκριση των κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ

Περιπτώσεις όπου η Επιτροπή δεν προβάλλει αντίρρηση

(2003/C 269/05)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης: 18.9.2002

Κράτος μέλος: Ηνωμένο Βασίλειο

Αριθμός ενίσχυσης: N 252/02

Τίτλος: Επανεφεύρεση του δικτύου αστικών ταχυδρομείων — Post Office Limited (POL)/Consignia

Στόχος: Ταχυδρομεία

Νομική βάση: Section 8 of the Industrial Development Act 1982

Προϋπολογισμός: 180 εκατ. GBP (κατ' ανώτατο όριο) κρατική επιχορήγηση στο POL για επενδυτική αντιστάθμιση σε αποχωρούντες υποδιευθυντές ταχυδρομείων και 30 εκατ. GBP (κατ' ανώτατο όριο) κρατική επιχορήγηση για επένδυση σε παραμένοντες υποδιευθυντές ταχυδρομείων

Διάρκεια: Επιχορηγήσεις κατά την τριετία 2002-2005 βάσει των πραγματικών πληρωμών του POL στους υποδιευθυντές

Άλλες πληροφορίες: Απόφαση για μη διατύπωση αντιρρήσεων δεδομένου ότι το μέτρο συμβιβάζεται με την κοινή αγορά: μη υπεραντιστάθμιση κόστους δημόσιας υπηρεσίας

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στην διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης: 18.9.2003

Κράτος μέλος: Κάτω Χώρες

Αριθμός ενίσχυσης: N 339/03

Τίτλος: Επέκταση του καθεστώτος έκτακτων προστατευτικών μέτρων υπέρ της ναυπηγικής βιομηχανίας (απόφαση της Επιτροπής N 780/02) στα δεξαμενόπλοια LNG (δεξαμενόπλοια μεταφοράς υγροποιημένου φυσικού αερίου)

Στόχος: Λειτουργική ενίσχυση στον κλάδο της ναυπηγικής βιομηχανίας

Νομική βάση: Toepassing van Verordening nr. 1177/2002 van de Raad, Art. 3 Kaderwet EZ Subsidies

Ένταση ή ποσό της ενίσχυσης: Κατ' ανώτατο όριο, 6 % της αξίας της σύμβασης

Διάρκεια: 25 Οκτωβρίου 2002 έως 31 Μαρτίου 2004

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στην διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης: 17.9.2003

Κράτος μέλος: Ιταλία (Περιφέρεια Σαρδηνίας)

Αριθμός ενίσχυσης: N 511/02

Τίτλος: Επιχειρηματικά κεφάλαια

Στόχος: Περιφερειακή ανάπτυξη

Νομική βάση: Progetto di deliberazione della Giunta regionale in ordine alle direttive di attuazione della misura 4.1, azione D, del POR Sardegna 2000-2006

Προϋπολογισμός: 21,303 εκατ. ευρώ

Ένταση ή ποσό της ενίσχυσης: Απόκτηση συμμετοχών μειοψηφίας στο κεφάλαιο της επιχείρησης. Το καθεστώς δεν συνιστά κρατική ενίσχυση

Διάρκεια: Έως τις 31.12.2006

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στην διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Ημερομηνία έκδοσης της απόφασης: 27.5.2003

Κράτος μέλος: Ηνωμένο Βασίλειο

Αριθμός ενίσχυσης: N 784/02

Τίτλος: Government debt payment funding, rural network support and rolling working capital loan to Post Office Limited

Στόχος:

α) να δοθεί στην POL η δυνατότητα να παρέχει τις ανατεθείσες σε αυτήν υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος μέσω των αγροτικών θυρίδων που είναι διαρθρωτικά ζημιογόνες,

β) να συνεχίσει να λειτουργεί η POL κατά την περίοδο ανάκτησης της βιωσιμότητάς της ούτως ώστε να συνεχίσει να παρέχει τις ανατεθείσες σε αυτήν υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος,

γ) να καταστεί δυνατή η παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος όσον αφορά τις συναλλαγές σε μετρητά στις θυρίδες

Νομική βάση: Postal Services Act 2000 Sections 62, 63, 64, 72, 74 and 103

Διάρκεια: Θα τεθεί σε εφαρμογή μόλις εγκριθεί από την Επιτροπή.

1. ετήσιο ποσό 150 εκατ. GBP (το πολύ) ως κρατική αποζημίωση για το καθαρό κόστος δικτύου παροχής δημόσιας υπηρεσίας για την κάλυψη της υπαίθρου (αρχικά επί 3 έτη· θα συνεχιστεί με απόφαση της κυβέρνησης μετά από ευρείες διαβουλεύσεις),

2α) εφάπαξ αποζημίωση (726 εκατ. GBP) για την εξαγορά στο ακέραιο ενός δανείου από την Royal Mail ίσου προς το έλλειμμα χρήσεως της POL,

2β) άλλες αποζημιώσεις ανερχόμενες σωρευτικά σε 524 εκατ. GBP (το πολύ) για καθαρά ετήσια ελλείμματα χρήσεως μέχρι το οικονομικό έτος 2006/07 ούτως ώστε να μπορέσει η POL να εξοφλήσει τα χρέη της στο ακέραιο,

3. κυλιόμενο δάνειο για κεφάλαια κίνησης ύψους 576 εκατ. GBP (το πολύ) για την προχρηματοδότηση υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος όσον αφορά τις συναλλαγές σε μετρητά στις θυρίδες (σε συνεχή βάση).

Το κείμενο της απόφασης στην (στις) αυθεντική(-ές) γλώσσα(-ες), χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία, είναι διαθέσιμο στην διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids

Πληροφορίες που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη για τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του κανονισμού της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 70/2001, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

(2003/C 269/06)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Αριθμός ενίσχυσης: XS 11/03

Κράτος μέλος: Ιταλία

Περιφέρεια: Emilia-Romagna

Τίτλος του εφαρμοζόμενου καθεστώτος ή επωνυμία του δικαιούχου της χορηγούμενης μεμονωμένης ενίσχυσης: Κίνητρα για την ανάπτυξη και την ποιοτική ανόρθωση της περιφερειακής τουριστικής προσφοράς

Νομική βάση: Legge regionale 23 dicembre 2002, n. 40

Ετήσιες δαπάνες που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο του καθεστώτος ή συνολικό ποσό της μεμονωμένης ενίσχυσης που χορηγήθηκε στην επιχείρηση: Περίπου 10 000 000 ευρώ

Μέγιστη ένταση ενίσχυσης: Οι ενισχύσεις στις επενδύσεις δεν μπορούν να υπερβούν τα ακόλουθα ανώτατα όρια:

Μικρές επιχειρήσεις 15 % ΑΙΕ (8 % ΚΙΕ + 10 % ΑΙΕ στις περιοχές του άρθρου 87 παράγραφος 3, στοιχείο γ)

Μεσαίες επιχειρήσεις 7,5 % ΑΙΕ (8 % ΚΙΕ + 6 % ΑΙΕ στις περιοχές του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ)

Οι ενισχύσεις στην παροχή συμβουλών δεν μπορούν να υπερβούν το 50 % ΑΙΕ

Ημερομηνία εφαρμογής: Ο νόμος τέθηκε σε ισχύ την 25η Δεκεμβρίου 2002. Τούτος θα καταστεί λειτουργικός μετά τη δημοσίευση των κριτηρίων εφαρμογής

Διάρκεια χορήγησης του καθεστώτος ή της μεμονωμένης ενίσχυσης: Ο νόμος δεν έχει καθορισμένη διάρκεια, η δε πιθανή εφαρμογή του μετά την 31η Δεκεμβρίου 2006 θα υπόκειται στην παράταση του κανονισμού αριθ. 70/2001 ή στην ύπαρξη μιας ανάλογης απαλλαγής

Στόχος της ενίσχυσης: Να στηρίξει την ανάπτυξη του τουριστικού τομέα μέσω της χορήγησης ενισχύσεων στις επενδύσεις/στην παροχή συμβουλών

Οικείοι οικονομικοί τομείς: Τουριστικός τομέας

Επωνυμία και διεύθυνση της επιδοτούσας αρχής:

Regione Emilia-Romagna
Assessorato a Turismo e Commercio
Viale Aldo Moro, 64
I-40100 Bologna

Αριθμός ενίσχυσης: XS 28/03

Κράτος μέλος: Ισπανία

Περιφέρεια: Αυτόνομη περιοχή της Περιφέρειας της Murcia

Τίτλος του εφαρμοζόμενου καθεστώτος ή επωνυμία του δικαιούχου της χορηγούμενης μεμονωμένης ενίσχυσης: Ενίσχυση επιχειρήσεων για την εφαρμογή σχεδίων για την αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Νομική βάση:

— Orden de 10 de enero de 2003, de la Consejería de Ciencia, Tecnología, Industria y Comercio, por la que se establecen las bases y la convocatoria para la concesión de ayudas para el año 2003 a empresas y a familias e instituciones sin fines de lucro, para la ejecución de proyectos de explotación de recursos energéticos renovables

— Reglamento (CE) nº 70/2001 de la Comisión, de 12 de enero de 2001, relativo a la aplicación de los artículos 87 y 88 del Tratado (CE) a las ayudas estatales a las pequeñas y medianas empresas (DO C de 13.1.2001)

Ετήσιες δαπάνες που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο του καθεστώτος ή συνολικό ποσό της μεμονωμένης ενίσχυσης που χορηγήθηκε στην επιχείρηση: Ενίσχυση προς ιδιωτικές επιχειρήσεις: 268 000 ευρώ

Μέγιστη ένταση ενίσχυσης:

Για ιδιωτικές επιχειρήσεις η ένταση ενίσχυσης δεν δύναται να υπερβαίνει το 40 % του επιλέξιμου ποσού του σχεδίου από άποψη ακαθάριστου ισοδύναμου επένδυσης.

Σε περίπτωση αλληλοεπικάλυψης διαφόρων τύπων επένδυσης, η ανώτατη ένταση ενίσχυσης είναι 40 % ΚΙΕ + 15 % ΑΙΕ

Ημερομηνία εφαρμογής: Το διάταγμα τέθηκε σε ισχύ στις 6 Φεβρουαρίου 2002

Διάρκεια χορήγησης του καθεστώτος ή της μεμονωμένης ενίσχυσης: Η χορήγηση ενισχύσεων επιτρέπεται μέχρι τον Δεκέμβριο του 2003

Στόχος της ενίσχυσης: Ενίσχυση ιδιωτικών επιχειρήσεων (ΜΜΕ) εγκατεστημένων στην περιφέρεια της Murcia για την εφαρμογή σχεδίων αξιοποίησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, περιλαμβανομένων και ορισμένων στους εξής τεχνικούς τομείς:

— Ηλιοθερμική ενέργεια

— Ηλιακή — φωτοβολταϊκή ενέργεια

— Αιολική ενέργεια

— Βιομάζα

— Γεωθερμική ενέργεια

— Βιοκαύσιμα

Οικείοι οικονομικοί τομείς: Όλοι οι τομείς οικονομικής δραστηριότητας με εξαίρεση επιχειρήσεων που ασχολούνται με την παραγωγή, επεξεργασία και εμπορία προϊόντων του παραρτήματος 1 της συνθήκης ΕΚ

Επωνυμία και διεύθυνση της επιδοτούσας αρχής:

D. Patricio Valverde Megías
Consejería de Ciencia, Tecnología, Industria y Comercio
San Cristóbal, 6
E-30071 Murcia

Αριθμός ενίσχυσης: XS 77/02

Κράτος μέλος: Ιταλία

Περιφέρεια: Liguria

Τίτλος του εφαρμοζόμενου καθεστώτος ή επωνυμία του δικαιούχου της χορηγούμενης μεμονωμένης ενίσχυσης: Μέτρο 3.2 «Ανανέωση των λιμενικών χώρων» — Υπομέτρο Γ) «Ενίσχυση στις επενδύσεις των επιχειρήσεων με άδεια λιμενικού τερματικού σταθμού» (αποκλειστικά για τις ΜΜΕ)

Νομική βάση:

— Docup Obiettivo 2 Regione Liguria 2000-2006 approvato con decisione Commissione Europea C(2001) 2044 del 7.9.2001,

— Complemento di programmazione del Docup Obiettivo 2 Regione Liguria 2000-2006, approvato con deliberazione Giunta regionale n. 1404 del 30.11.2001, così come modificato con deliberazione della Giunta regionale n. 694 del 2.7.2002,

— Bando della Misura 3.2 «Riqualificazione aree portuali» — Sottomisura C) «Aiuto all'investimento delle imprese terminaliste» (limitatamente alle piccole e medie imprese), approvato con deliberazione della Giunta regionale n. 768 del 19.7.2002

Ετήσιες δαπάνες που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο του καθεστώτος ή συνολικό ποσό της μεμονωμένης ενίσχυσης που χορηγήθηκε στην επιχείρηση: Συνολική δαπάνη 4 862 124 Ευρώ (έτος 2002)

Μέγιστη ένταση ενίσχυσης: μη επιστρέψιμη επιδότηση με ανώτατη ένταση ίση με 15 % ΑΙΕ και 7,5 % ΑΙΕ αντίστοιχα για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις περιοχής του Στόχου 2, ίση με 8 % ΚΙΕ + 10 % ΑΙΕ και 8 % ΚΙΕ + 6 % ΑΙΕ αντίστοιχα για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις σε περιοχές όπου εφαρμόζεται η παρέκκλιση του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ της συνθήκης ΕΕ

Ημερομηνία εφαρμογής: 1η Νοεμβρίου 2002

Διάρκεια χορήγησης του καθεστώτος ή της μεμονωμένης ενίσχυσης: 31η Δεκεμβρίου 2006

Στόχος της ενίσχυσης: Το υπομέτρο έχει ως στόχο να ευνοήσει την πραγματοποίηση επενδύσεων εκ μέρους επιχειρήσεων με άδεια λιμενικού τερματικού σταθμού για την ενίσχυση και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων διακίνησης των εμπορευμάτων, καθώς και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας αυτών των επιχειρήσεων

Οικείοι οικονομικοί τομείς: Υπηρεσίες στην παραγωγή: επιχειρήσεις με άδεια τερματικού σταθμού που λειτουργούν στα πλαίσια λιμένων

Επωνυμία και διεύθυνση της επιδοτούσας αρχής:

Regione Liguria
Dipartimento Sviluppo Economico
Settore Politiche di Sviluppo Industria e Artigianato
Via Fieschi, 15
I-16121 Genova

Πληροφορίες που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη για τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 της Επιτροπής της 12ης Ιανουαρίου 2001 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις για επαγγελματική εκπαίδευση

(2003/C 269/07)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Αριθμός ενίσχυσης: XT 02/03

Κράτος μέλος: Γερμανία

Περιφέρεια: Βαυαρία

Τίτλος του εφαρμοζόμενου καθεστώτος ή επωνυμία του δικαιούχου της χορηγούμενης μεμονωμένης ενίσχυσης: Mudra e.V. II; Προγράμματα εργασίας για άτομα εθισμένα στα ναρκωτικά

Νομική βάση: VO (EG) Nr. 1784/1999; EPPD zu Ziel 3; Ergänzendes Programmplanungsdokument Ziel 3; Bayerische Haushaltsordnung (BayHO)

Ετήσιες δαπάνες που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο του καθεστώτος ή συνολικό ποσό της μεμονωμένης ενίσχυσης που χορηγήθηκε στην επιχείρηση: Επιλέξιμες συνολικές δαπάνες: 277 800 ευρώ· ΕΚΤ: 78 000 ευρώ

Μέγιστη ένταση ενίσχυσης: 45 %

Ημερομηνία εφαρμογής: 16 Δεκεμβρίου 2002

Διάρκεια χορήγησης του καθεστώτος ή της μεμονωμένης ενίσχυσης: Πρώτη καταβολή προβλέπεται για το Μάρτιο του 2003. Τελευταία καταβολή προβλέπεται για τον Ιούνιο του 2003

Στόχος της ενίσχυσης: Πρόκειται για γενικό μέτρο επαγγελματικής κατάρτισης που αφορά πρώην τοξικομανείς και έχει ως σκοπό την ένταξή τους στη γενική αγορά εργασίας. Η κατάρτιση αφορά τους τομείς της δασοκομίας, της χειροτεχνίας και των υπηρεσιών. Το επίπεδο κατάρτισης και η ικανότητα ένταξης βελτιώνονται με την εφαρμογή τους στα πλαίσια της επιχείρησης. Στα πλαίσια του μέτρου αποκτούνται προσόντα, με τα οποία βελτιώνεται αισθητά η δυνατότητα ένταξης των συμμετεχόντων στην αγορά εργασίας. Βλέπε αναφορά στο συνημμένο σχέδιο του φορέα

Οικείοι οικονομικοί τομείς: Άλλες υπηρεσίες

Επωνυμία και διεύθυνση της επιδοτούσας αρχής:

Regierung von Mittelfranken
Integrationsamt (Υπηρεσία ένταξης)
D-91511 Ansbach

Άλλες πληροφορίες: Διάρκεια του προγράμματος: 1 Ιανουαρίου 2001 έως 31 Δεκεμβρίου 2002

Αριθμός ενίσχυσης: XT 105/02

Κράτος μέλος: Γερμανία

Περιφέρεια: Βαυαρία

Τίτλος του εφαρμοζόμενου καθεστώτος ή επωνυμία του δικαιούχου της χορηγούμενης μεμονωμένης ενίσχυσης: CBA Cooperative Beschützende Arbeitsstätten e.V. München (gemeinnützig)

Νομική βάση: Bayerische Haushaltsordnung (BayHO); VO (EG) Nr. 1784/1999; EPPD zu Ziel 3; Ergänzendes Programmplanungsdokument Ziel 3

Ετήσιες δαπάνες που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο του καθεστώτος ή συνολικό ποσό της μεμονωμένης ενίσχυσης που χορηγήθηκε στην επιχείρηση: Επιλέξιμες συνολικές δαπάνες: 907 130 ευρώ· ΕΚΤ: 402 690 ευρώ

Μέγιστη ένταση ενίσχυσης: 45 %

Ημερομηνία εφαρμογής: 6 Δεκεμβρίου 2002

Διάρκεια χορήγησης του καθεστώτος ή της μεμονωμένης ενίσχυσης: Τελευταία καταβολή προβλέπεται για τον Ιούλιο του 2004. Διάρκεια του προγράμματος: 1 Ιανουαρίου 2002 έως 31 Δεκεμβρίου 2003

Στόχος της ενίσχυσης: Πρόκειται για γενικό μέτρο επαγγελματικής κατάρτισης που αφορά πρώην τοξικομανείς που έχει ως σκοπό την ένταξή τους στη γενική αγορά εργασίας. Προβλέπεται κατάρτιση στους τομείς της καθαριότητας, της ανακύκλωσης/επεξεργασίας απορριμάτων και υπηρεσιών μαγειρείου. Το επίπεδο της κατάρτισης και η ικανότητα ενσωμάτωσης θα βελτιωθούν με διδακτικές ενότητες και ασκήσεις προσανατολισμένες στην πράξη, καθώς και με εκπαιδευτικές περιόδους σε επιχείρηση, προσανατολισμένες στο άτομο και την προώθησή του. Στα πλαίσια του μέτρου αποκτούνται προσόντα, με τα οποία βελτιώνεται αισθητά η δυνατότητα ένταξης των συμμετεχόντων στην αγορά εργασίας. Για συμμετέχοντες, οι οποίοι δεν μπορούν να ενταχθούν στη γενική αγορά εργασίας αλλά πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις, υπάρχει η δυνατότητα να καταλάβουν μόνιμη θέση εργασίας σε εταιρίες ένταξης του CBA

Οικείοι οικονομικοί τομείς: Άλλες υπηρεσίες

Επωνυμία και διεύθυνση της επιδοτούσας αρχής:

Regierung von Oberbayern
Integrationsamt (Υπηρεσία ένταξης)
D-80534 Μόναχο

Αριθμός ενίσχυσης: XT 106/02

Κράτος μέλος: Γερμανία

Περιφέρεια: Βαυαρία

Τίτλος του εφαρμοζόμενου καθεστώτος ή επωνυμία του δικαιούχου της χορηγούμενης μεμονωμένης ενίσχυσης: R.O.S.A. Gemeinnützige Beschäftigungs- und Qualifizierungs-GmbH, Coburg

Νομική βάση: Bayerische Haushaltsordnung (BayHO); VO (EG) Nr. 1784/1999; EPPD zu Ziel 3; Ergänzendes Programmplanungsdokument Ziel 3

Ετήσιες δαπάνες που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο του καθεστώτος ή συνολικό ποσό της μεμονωμένης ενίσχυσης που χορηγήθηκε στην επιχείρηση: Επιλέξιμες συνολικές δαπάνες: 123 720 ευρώ· ΕΚΤ: 51 297 ευρώ

Μέγιστη ένταση ενίσχυσης: 45 %

Ημερομηνία εφαρμογής: Ιανουάριος του 2003

Διάρκεια χορήγησης του καθεστώτος ή της μεμονωμένης ενίσχυσης: Τελευταία καταβολή προβλέπεται για το Δεκέμβριο του 2003. Διάρκεια του προγράμματος: 4 Νοεμβρίου 2002 έως 23 Απριλίου 2003

Στόχος της ενίσχυσης: Πρόκειται για γενικό μέτρο επαγγελματικής κατάρτισης που αφορά πρώην τοξικομανείς και έχει ως σκοπό την ένταξή τους στη γενική αγορά εργασίας. Προβλέπεται κατάρτιση στους τομείς της ξυλείας και της ηλεκτρολογίας. Το επίπεδο κατάρτισης και η ικανότητα ένταξης θα βελτιωθούν με διδακτικές ενότητες και ασκήσεις προσανατολισμένες στην πράξη, καθώς και με εκπαιδευτικές περιόδους σε επιχείρηση προσανατολισμένες στο άτομο και την προώθησή του. Στα πλαίσια του μέτρου αποκτούνται προσόντα, με τα οποία βελτιώνεται αισθητά η δυνατότητα ένταξης των συμμετεχόντων στην αγορά εργασίας. Βλέπε αναφορά στο συνημμένο σχέδιο του φορέα

Οικείοι οικονομικοί τομείς: Άλλες υπηρεσίες

Επωνυμία και διεύθυνση της επιδοτούσας αρχής:

Regierung von Oberfranken
Integrationsamt (Υπηρεσία ένταξης)
D-95420 Bayreuth

Αριθμός ενίσχυσης: XT 56/02

Κράτος μέλος: Ιταλία

Περιφέρεια: Piemonte

Τίτλος του εφαρμοζόμενου καθεστώτος ή επωνυμία του δικαιούχου της χορηγούμενης μεμονωμένης ενίσχυσης: Καθεστώς κρατικών ενισχύσεων που προορίζονται στην επαγγελματική εκπαίδευση των εργαζομένων στις ΜΜΕ του Piemonte

Νομική βάση: Delibere e/o provvedimenti delle CCIAA e/o delle loro aziende speciali, Unioni regionali e dei loro Centri esteri, che completeranno precisa indicazione del Regolamento comunitario in parola

Ετήσιες δαπάνες που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο του καθεστώτος ή συνολικό ποσό της μεμονωμένης ενίσχυσης που χορηγήθηκε στην επιχείρηση: 2 702 000 ευρώ

Μέγιστη ένταση ενίσχυσης: 35 % — για την ειδική επαγγελματική εκπαίδευση του προσωπικού των ΜΜΕ· 70 % — για τη γενική επαγγελματική εκπαίδευση του προσωπικού των ΜΜΕ· 35 % — για τις περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι δυνατή η διάκριση μεταξύ ειδικής και γενικής επαγγελματικής εκπαίδευσης. Ωστόσο, δεν θα χορηγηθεί ενίσχυση ανώτερη των 50 000 ευρώ για καμία ατομική πρωτοβουλία

Ημερομηνία εφαρμογής: Από την ημερομηνία ανακοίνωσης της παρούσας

Διάρκεια χορήγησης του καθεστώτος ή της μεμονωμένης ενίσχυσης: Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2006

Στόχος της ενίσχυσης: Η γενική και ειδική επαγγελματική εκπαίδευση σύμφωνα με τους όρους, τα κριτήρια και τις συνθήκες που αναφέρονται στο άρθρο 2 του ανωτέρω κανονισμού

Οικείοι οικονομικοί τομείς: Όλες οι ΜΜΕ που εδρεύουν στο Piemonte, χωρίς καμία διάκριση, θα μπορούν να τύχουν του παρόντος καθεστώτος, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων που αναφέρονται στο παράρτημα I της συνθήκης ΕΚ

Επωνυμία και διεύθυνση της επιδοτούσας αρχής: Camere di Commercio Industria Agricoltura artigianato (CCIAA) della Regione Piemonte

---

Αριθμός ενίσχυσης: XT 84/02

Κράτος μέλος: Ιταλία

Περιφέρεια: Emilia-Romagna

Τίτλος του εφαρμοζόμενου καθεστώτος ή επωνυμία του δικαιούχου της χορηγούμενης μεμονωμένης ενίσχυσης: Συνεισφορά σε εκπαιδευτικά μέτρα για γεωργικές εκμεταλλεύσεις της περιοχής Reggio Emilia

Νομική βάση: Deliberazione della Giunta della Camera di Commercio di Reggio Emilia n. 130 del 4.10.2002

Ετήσιες δαπάνες που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο του καθεστώτος ή συνολικό ποσό της μεμονωμένης ενίσχυσης που χορηγήθηκε στην επιχείρηση: 51 650 ευρώ

Μέγιστη ένταση ενίσχυσης: 50 %

Ημερομηνία εφαρμογής: 25 Οκτωβρίου 2002 (Προθεσμία υποβολής αιτήσεων: 30 Νοεμβρίου 2002)

Διάρκεια χορήγησης του καθεστώτος ή της μεμονωμένης ενίσχυσης: 31 Ιουλίου 2003

Στόχος της ενίσχυσης: Η ενίσχυση αποβλέπει στην υποστήριξη γενικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων για γεωργικές εκμεταλλεύσεις της περιοχής Reggio Emilia με σκοπό:

— τη βελτίωση των επαγγελματικών προσόντων των αγροτών και του αγροτικού προσωπικού εν όψει του ποιοτικού αναπροσανατολισμού της παραγωγής, της εφαρμογής μεθόδων παραγωγής συμβιβάσιμων με την προστασία του περιβάλλοντος, βελτίωση του τοπίου, του επιπέδου υγιεινής και της ευημερίας των ζώων,

— την παροχή σε αγρότες και στο αγροτικό προσωπικό των απαραίτητων γνώσεων για τη διαχείριση μιας αποδοτικής από οικονομική άποψη επιχείρησης.

Οικείοι οικονομικοί τομείς: Γεωργικές εκμεταλλεύσεις

Επωνυμία και διεύθυνση της επιδοτούσας αρχής:

Camera di Commercio, Industria, Artigianato e Agricoltura di Reggio Emilia
Piazza della Vittoria
I-42100 Reggio Emilia

Αριθμός ενίσχυσης: XT 93/02

Κράτος μέλος: United Kingdom

Περιφέρεια: Merseyside, στόχος 1

Τίτλος του εφαρμοζόμενου καθεστώτος ή επωνυμία του δικαιούχου της χορηγούμενης μεμονωμένης ενίσχυσης: Merseyside LSC investment proposals for training under Priority One 2002 to 2005

Νομική βάση: Learning and Skills Act 2000; Employment Act 1973, Section 2(1) and 2(2), as substantiated by Section 25 of the Employment and Training Act 1998 Sections 5 and 6

Ετήσιες δαπάνες που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο του καθεστώτος ή συνολικό ποσό της μεμονωμένης ενίσχυσης που χορηγήθηκε στην επιχείρηση:

Συνολικές δαπάνες: 47,264 εκατομμύρια GBP

Ετήσιες δαπάνες

2002	6,564 εκατομμύρια GBP
2003	15,754 εκατομμύρια GBP
2004	15,754 εκατομμύρια GBP
2005	9,192 εκατομμύρια GBP

Μέγιστη ένταση ενίσχυσης: 80 % σε περιοχές του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) προς ΜΜΕ για εκπαιδευτικά μέτρα γενικού χαρακτήρα. Καμία επιχείρηση δεν θα λάβει ενίσχυση άνω των 1 000 000 ευρώ

Ημερομηνία εφαρμογής: 1η Νοεμβρίου 2002

Διάρκεια χορήγησης του καθεστώτος ή της μεμονωμένης ενίσχυσης: Έως τις 31 Μαρτίου 2005

Στόχος της ενίσχυσης: Αύξηση της ανταγωνιστικότητας της περιοχής Merseyside σε σχέση με άλλες περιοχές του ΗΒ και της ΕΕ και, μέσω αυτού, επίτευξη του στόχου των διαρθρωτικών ταμείων όσον αφορά τη μείωση των διαφορών μεταξύ της περιοχής Merseyside και άλλων ευρωπαϊκών περιοχών. Είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι οι ΜΜΕ θα διαθέτουν καλά εκπαιδευμένο προσωπικό ούτως ώστε να αυξηθεί και να αναπτυχθεί ο αριθμός των ΜΜΕ. Το επικουρικό μέτρο θα ενισχύσει την μειονεκτούσα περιοχή Merseyside — Στόχος 1 και θα συμβάλει στην αναζωογόνηση της οικονομίας.

Στόχος της ενίσχυσης είναι εκπαίδευση για τη βελτίωση των ικανοτήτων της διοίκησης και του προσωπικού σε 1 402 παλαιές και νέες ΜΜΕ και δημοτικές επιχειρήσεις εντός της περιοχής του στόχου 1.

Οι ικανότητες που θα αποκτηθούν θα χρησιμοποιηθούν για τη βελτίωση των πιθανοτήτων επιβίωσης νεοσυσταθεισών επιχειρήσεων και την αύξηση της παραγωγικότητας και της αποτελεσματικότητας υφιστάμενων επιχειρήσεων.

Τα μέτρα γενικής εκπαίδευσης θα αφορούν αναγνωρισμένες μεταβιβάσιμες ικανότητες και θα οδηγήσουν στην ολοκλήρωση εκπαιδευτικών ενοτήτων και την απόκτηση πλήρων τίτλων σπουδών NVQ επιπέδου 2 έως 5 και θα περιλαμβάνουν:

— διοίκηση επιχειρήσεων,

— εποπτική εκπαίδευση,

— εκπαίδευση εσωτερικών εκπαιδευτών,

— εκπαίδευση αξιολογητών εργασίας,

— διάφορες βασικές ικανότητες πληροφορικής,

— βλέπε παράρτημα Α για περαιτέρω πληροφορίες

Οικείοι οικονομικοί τομείς: Όλοι οι τομείς της οικονομίας της περιοχής Merseyside

Επωνυμία και διεύθυνση της επιδοτούσας αρχής:

Government Office for the North West
Objective One European Secretariat
Cunard Building
Water Street
Liverpool
Merseyside
L3 1QB
United Kingdom
Υπεύθυνος επαφών: Phil Upton
Τηλ: 0151 224 6408

Τελική έκθεση του συμβούλου ακροάσεων στην υπόθεση COMP/C2/37.398 — UEFA Champions League

[σύμφωνα με το άρθρο 15 της απόφασης (2001/462/ΕΚ, ΕΚΑΧ) της Επιτροπής, της 23ης Μαΐου 2001, σχετικά με τα καθήκοντα του συμβούλου ακροάσεων σε ορισμένες διαδικασίες ανταγωνισμού (ΕΕ L 162 της 19.6.2001, σ. 21)]

(2003/C 269/08)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Το σχέδιο απόφασης στην υπόθεση αυτή προκαλεί τις ακόλουθες παρατηρήσεις όσον αφορά το δικαίωμα ακρόασης:

Στις 19 Φεβρουαρίου 1999, η ΟΥΕΦΑ (Ευρωπαϊκή Ένωση Ποδοσφαίρου) κοινοποίησε στην Επιτροπή τον κανονισμό της σχετικά με την κοινή πώληση των εμπορικών δικαιωμάτων στο Κύπελλο Πρωταθλητριών (Τσάμπιονς Λιγκ) της ΟΥΕΦΑ.

Στις 19 Ιουλίου 2001, απεστάλη στην ΟΥΕΦΑ κοινοποίηση αιτιάσεων. Μετά από παράταση της προθεσμίας, η ΟΥΕΦΑ έδωσε την απάντησή της στις 16 Νοεμβρίου 2001. Στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν πραγματοποιήθηκε προφορική ακρόαση. Μία έκδοση της κοινοποίησης αιτιάσεων χωρίς τα εμπιστευτικά στοιχεία διαβιβάστηκε σε ορισμένους ενδιαφερόμενους τρίτους. Οι μη εμπιστευτικού χαρακτήρα παρατηρήσεις των εν λόγω τρίτων μερών κοινοποιήθηκαν στην ΟΥΕΦΑ.

Κατόπιν συζητήσεων με την αρμόδια υπηρεσία της Επιτροπής, η ΟΥΕΦΑ κοινοποίησε στις 13 Μαΐου 2002 στην Επιτροπή ένα νέο διακανονισμό όσον αφορά την κοινή πώληση.

Στις 17 Αυγούστου 2002, η Επιτροπή δημοσίευσε ανακοίνωση σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 του κανονισμού 17/62 στην οποία εξέθετε τα κύρια στοιχεία του νέου διακανονισμού, εξέφραζε την πρόθεσή της να διατυπώσει ευνοϊκή γνώμη για τον εν λόγω διακανονισμό και καλούσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους. Παρατηρήσεις ελήφθησαν από διάφορα τρίτα μέρη καθώς και από την Εθνική Αρχή Ανταγωνισμού της Γερμανίας. Στη συνέχεια, στην εν λόγω συμφωνία έγιναν περαιτέρω τροποποιήσεις.

Στις 5 Μαΐου 2003, η Επιτροπή κοινοποίησε στην ΟΥΕΦΑ την πρόθεσή της να επιβάλει έναν όρο στην προταθείσα απόφαση απαλλαγής, επισυνάπτοντας τον προτεινόμενο όρο και καλώντας την ΟΥΕΦΑ να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της. Η ΟΥΕΦΑ απάντησε στις 15 Μαΐου 2003.

Με βάση τα προαναφερόμενα, καταλήγω στο συμπέρασμα ότι στην παρούσα υπόθεση τα δικαιώματα ακρόασης έγιναν σεβαστά.

Βρυξέλλες, 15 Ιουλίου 2003.

Karen WILLIAMS

Γνώμη της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τον έλεγχο των συγκέντρωσεων που εκδόθηκε κατά την 114η συνεδρίασή της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 14 Απριλίου 2003 σχετικά με σχέδιο απόφασης για την υπόθεση COMP/M.2861 — Siemens/Drägerwerk/JV

(2003/C 269/09)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. Η Συμβουλευτική Επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η κοινοποιηθείσα πράξη αποτελεί συγκέντρωση κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 2 σε συνδυασμό με το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, και ότι έχει κοινοτική διάσταση όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού.

2. Η Συμβουλευτική Επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι οι οικείες και γεωγραφικές αγορές προϊόντων περιλαμβάνουν:

   i) τις εθνικές αγορές εξοπλισμού αερισμού για κρίσιμα περιστατικά·

   ii) τις εθνικές αγορές εξοπλισμού αναισθησίας·

   iii) την αγορά προϊόντος για συσκευές παρακολούθησης ασθενών, ο επακριβής ορισμός της οποίας μπορεί να παραμείνει ανοικτός. Επίσης μπορεί να παραμείνει ανοικτό το ερώτημα εάν η γεωγραφική αγορά συσκευών παρακολούθησης ασθενών είναι εθνική ή διαστάσεων ΕΟΧ·

   iv) ο ορισμός της αγοράς εξαρτημάτων για εξοπλισμό αερισμού και εξαρτημάτων για εξοπλισμό αναισθησίας μπορεί να παραμείνει ανοικτός.

3. Η Συμβουλευτική Επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η κοινοποιηθείσα συναλλαγή δημιουργεί σοβαρές ανησυχίες ότι θα οδηγήσει στη δημιουργία δεσπόζουσας θέσης (ατομικού χαρακτήρα) στην Αυστρία, το Βέλγιο, τη Δανία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιρλανδία, την Ιταλία, τις Κάτω Χώρες, την Πορτογαλία, την Ισπανία, τη Σουηδία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Νορβηγία στις αγορές εξοπλισμού αερισμού για κρίσιμα περιστατικά.

4. Τα περισσότερα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής συμφωνούν με την Επιτροπή ότι η κοινοποιηθείσα συναλλαγή δημιουργεί σοβαρές ανησυχίες ότι θα οδηγήσει στη δημιουργία (μεμονωμένης) δεσπόζουσας θέσης στις αγορές εξοπλισμού αναισθησίας στο Βέλγιο, τη Δανία, τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ιταλία, τις Κάτω Χώρες και την Πορτογαλία. Μία μειοψηφία απέχει.

5. Η Συμβουλευτική Επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι υπάρχουν σοβαρές ανησυχίες, λόγω των κάθετων επιπτώσεων (αποκλεισμός από την αγορά) που προκύπτουν από τη συναλλαγή, ότι η ΚΕ θα επιτύχει δεσπόζουσα θέση όσον αφορά τις συσκευές παρακολούθησης ασθενών τόσο σε επίπεδο ΕΟΧ όσο και σε εκείνα τα κράτη μέλη όπου η ΚΕ θα επιτύχει δεσπόζουσα θέση όσον αφορά τον εξοπλισμό αναισθησίας ή αερισμού. Επίσης, ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο ότι ως αποτέλεσμα των κάθετων επιπτώσεων της ΚΕ θα ενισχυθεί η δεσπόζουσα θέση για τον εξοπλισμό αναισθησίας και αερισμού.

6. Η Συμβουλευτική Επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι οι προτεινόμενες δεσμεύσεις από τους συμβαλλόμενους όσον αφορά την πώληση ολόκληρου του τμήματος της Siemens Life Support Systems (LSS) αίρουν τις ανταγωνιστικές ανησυχίες στις εθνικές αγορές εξοπλισμού αερισμού για κρίσιμα περιστατικά και στις εθνικές αγορές εξοπλισμού αναισθησίας όπως αυτές περιγράφονται στα σημεία 3 και 4.

7. Η Συμβουλευτική Επιτροπή συμφωνεί με την Επιτροπή ότι οι προτεινόμενες δεσμεύσεις από τους συμβαλλόμενους όσον αφορά τη συνεχιζόμενη διαλειτουργικότητα του εξοπλισμού τους αίρουν τις ανταγωνιστικές ανησυχίες όσον αφορά τις κάθετες επιπτώσεις όπως αυτές περιγράφονται στο σημείο 5.

8. Η Συμβουλευτική Επιτροπή συμφωνεί με το σχέδιο απόφασης της Επιτροπής ότι, εφόσον τηρηθούν πλήρως οι εν λόγω δεσμεύσεις, η συγκέντρωση θα πρέπει να κηρυχθεί συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά και τη λειτουργία της συμφωνίας ΕΟΧ.

9. Η Συμβουλευτική Επιτροπή συνιστά τη δημοσίευση της γνώμης της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

10. Η Συμβουλευτική Επιτροπή καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη της τις παρατηρήσεις και τα σχόλια της Συμβουλευτικής Επιτροπής.

Τελικής έκθεσης του συμβούλου ακροάσεων στην υπόθεση COMP/M.2861 — Siemens/Drägerwerk/JV

[σύμφωνα με το άρθρο 15 της απόφασης της Επιτροπής 2001/462/ΕΚ, ΕΚΑΧ για τα καθήκοντα του συμβούλου ακροάσεων σε ορισμένες διαδικασίες ανταγωνισμού (ΕΕ L 162 της 19.6.2001, σ. 21)]

(2003/C 269/10)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Στις 6 Δεκεμβρίου 2002 η Επιτροπή έλαβε κοινοποίηση δυνάμει του άρθρου 4 του κανονισμού αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου για υπόθεση συγκέντρωσης με την οποία η Siemens AG σκόπευε να αποκτήσει από την Drägerwerk AG τον κοινό έλεγχο της Dräger Medical AG & Co. KgaA, που σήμερα ελέγχεται αποκλειστικά από την Drägerwerk AG. Από την αρχική έρευνα προέκυψε ότι η υπόθεση αυτή έθετε προβλήματα ανταγωνισμού. Επομένως, κινήθηκε η τυπική διαδικασία βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού.

Η Siemens AG και η Drägerwerk AG πρότειναν ειδικές δεσμεύσεις για την επίλυση των προβλημάτων αυτών. Επομένως, μέχρι σήμερα δεν έχει αποσταλεί στα εμπλεκόμενα μέρη κοινοποίηση αιτιάσεων. Τα μέρη δεν ζήτησαν να έχουν πρόσβαση στο φάκελο. Ούτε τα εμπλεκόμενα μέρη, ούτε τρία μέρη ήγειραν αντιρρήσεις για τη διεξαγωγή της διαδικασίας.

Η υπόθεση δεν απαιτεί κανένα ιδιαίτερο σχολιασμό όσον αφορά το δικαίωμα ακρόασης.

Βρυξέλλες, 3 Απριλίου 2003.

Serge DURANDE

ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ

Διορθωτικό στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων — Ολοκληρωμένο πρόγραμμα επαναπατρισμού για τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη CARDS 2003 — EuropeAid/117165/C/G/BA

(Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 206 της 2ας Σεπτεμβρίου 2003)

(2003/C 269/11)

Στη σελίδα 22:

αντί: «Η προθεσμία υποβολής των προτάσεων είναι η **1η Δεκεμβρίου 2003 στις 4 μμ**. (τοπική ώρα).»

διάβαζε: «Η προθεσμία υποβολής των προτάσεων είναι η **15η Ιανουαρίου 2004 στις 4 μμ**. (τοπική ώρα).»

Διορθωτικό στην προηγούμενη κοινοποίηση συγκέντρωσης (Υπόθεση COMP/M.3283 — Ferroser/Teris/Ecocat) — Υπόθεση υποψήφια για απλοποιημένη διαδικασία

(Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 261 της 30ής Οκτωβρίου 2003)

(2003/C 269/12)

Στη σελίδα 17, παράγραφος 1 τρίτη σειρά:

αντί: «“Ferroser”, Γερμανία»,

διάβαζε: «“Ferroser”, Ισπανία».